

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii
Lublin

Kuratorium Oświaty w Lublinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w placówce przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania placówki w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków.
2. Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiąganiu celów placówki.
3. Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Wychowankowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki współpracują w planowaniu i realizowaniu działań odpowiednich do jej funkcji.
7. Promowana jest wartość edukacji.
8. Rodzice są partnerami placówki.
9. Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
10. Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych.
11. Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez placówkę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r.

Placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez placówkę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 13-06-2014 - 18-06-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Ewa Podkańska, Ewa Romaniuk. Badaniem objęto 41 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 44 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 16 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje następujące obszary działania placówki:

- Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki,
- Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- Respektowane są normy społeczne.

Obraz ośrodka

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Lublinie jest publiczną placówką oświatową dla dzieci i młodzieży prowadzoną przez Miasto Lublin. W 2012 roku w skład Ośrodka została włączona Szkoła Podstawowa Nr 56.

Ośrodek obejmuje swoimi oddziaływaniami dzieci i młodzież ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z terenu Lublina, ujawniających różnorodne zaburzenia funkcjonowania emocjonalnego i społecznego zagrożone niedostosowaniem społecznym, uzależnieniem, z trudnościami okresu dorastania, niepowodzeniami szkolnymi, pozostających w konflikcie z rodziną, wymagających specjalistycznej pomocy psychoedukacyjnej i terapeutycznej. W bieżącym roku szkolnym Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii obejmuje specjalistyczną opieką 61 wychowanków w Ośrodku (w tym dla 5 wychowanków prowadzi Hotelik zapewniający opiekę wychowawczą przez całą dobę) oraz 36 uczniów w 5 oddziałach w Szkole Podstawowej nr 56.

Młodzież przyjmowana jest pod opiekę Ośrodka na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych na podstawie orzeczenia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Zadania w Ośrodku realizowane są głównie poprzez organizowanie zajęć profilaktyczno-wychowawczych terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz edukacyjnych, wspomaganie w zakresie nabywania umiejętności życiowych ułatwiających funkcjonowanie społeczne, organizację specjalistycznych działań socjoterapeutycznych, wspieranie rodziców, prawnych opiekunów w pełnieniu funkcji wychowawczej, pomoc w planowaniu kariery szkolnej i zawodowej z uwzględnieniem możliwości i zainteresowań wychowanków przy współpracy z rodzicami, opiekunami prawnymi, szkołami oraz innymi instytucjami, podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku zachowań wychowanków szczególnie zagrażających ich zdrowiu lub życiu.

Z przeprowadzonego w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii badania wynika, że placówka zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego swoim wychowankom, podejmuje działania, które są odpowiedzią na pojawiające się w szkole problemy lub zagrożenia. Wychowawcy i pracownicy placówki współdziałają w uzgadnianiu i egzekwowaniu przyjętych norm i zasad współżycia w placówce, a relacje między członkami społeczności oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Placówka podejmuje działania służące zaspokajaniu potrzeb rozwojowych swoich podopiecznych, buduje atmosferę bezpieczeństwa, akceptacji, zainteresowania problemami wychowanków, podejmuje działania dające wychowankom poczucie przynależności do grupy, zaspokajają potrzebę poczucia bezpieczeństwa, zainteresowania, akceptacji i szacunku. Nauczyciele realizują procesy lekcyjne z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, mimo trudności lokalowych, słabego wyposażenia sal lekcyjnych w środki dydaktyczne i sprzęt multimedialny. Trudnością w realizacji podstawy programowej jest również zróżnicowany poziom wiedzy i umiejętności uczniów, różnorodne zaburzenia (nadpobudliwość, agresja, zaburzenia psychiatryczne, ADHD), bardzo niska motywacja uczniów do nauki, duża absencja uczniów na zajęciach lekcyjnych i rotacji uczniów w czasie roku szkolnego oraz łączenie klas na zajęciach lekcyjnych.

W placówce podejmowane są nowe rozwiązania w pracy dydaktyczno-wychowawczej wpływające na funkcjonowanie wychowanka w placówce i wpływające na jego pełniejszy rozwój. Na uwagę zasługują, prowadzona od kilku lat w ośrodku terapia EEG Biofeedback, wdrożony w szkole projekt edukacyjno-wychowawczy Alfa 4 Plus, wprowadzenie na terenie szkoły dyżurów specjalistów z MOS prowadzących zajęcia z uczniami oraz spotkania społeczności wychowanków Ośrodka.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii
Patron	
Typ placówki	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii bez szkół
Miejscowość	Lublin
Ulica	Zakładowa
Numer	11A
Kod pocztowy	20-820
Urząd pocztowy	Lublin
Telefon	0815338495
Fax	0815338495
Www	www.mos.lublin.eu
Regon	00417416800000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Uczniowie, wychow., słuchacze	99
Oddziały	5
Nauczyciele pełnozatrudnieni	10.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	9.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	19.8
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	9.9
Województwo	LUBELSKIE
Powiat	Lublin
Gmina	Lublin
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki	D
Planowanie działań w placówce odpowiednio do rodzaju placówki: profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, prozdrowotnych, rekreacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i rewalidacyjnych, w tym wynikających z indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych opracowanych dla wychowanków, służy rozwojowi wychowanków. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany. (D)	
Działania realizowane w placówce są monitorowane i w razie potrzeby modyfikowane w celu podniesienia efektywności pracy placówki. (D)	
Wychowankowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania. (D)	
Informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomagają wychowankom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach. (D)	
Nauczyciele, wychowawcy i inne osoby realizujące zadania placówki pracują wspólnie z wychowankami, nad doskonaleniem podejmowanych działań, uwzględniając ich możliwości. Wychowankowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój. (B)	
W placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka. (B)	☒
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej. (B)	
Wychowankowie uczą się od siebie nawzajem. (B)	☒
Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	D
Działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając postępy każdego wychowanka. (D)	
Nauczyciele i wychowawcy stosują różnorodne metody pracy, uwzględniając różne możliwości, zdolności i sposoby uczenia się wychowanków (D)	
W szkole funkcjonującej w placówce realizuje się programy nauczania uwzględniające dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne każdego wychowanka, jego możliwości i zdolności (D)	
Podstawa programowa jest realizowana w szkole funkcjonującej w placówce z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. (D)	
Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami. W placówce, odpowiednio do jej specyfiki, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka. (D)	
Placówka podejmuje nowatorskie rozwiązania, innowacje i eksperymenty w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, organizacji nauki, metod pracy i wychowania. (B)	☒
Zebrałe informacje o losach byłych wychowanków potwierdzają skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. (B)	☒
Respektowane są normy społeczne	C
Działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. (D)	
Zasady postępowania i współżycia w placówce są uzgodnione i przestrzegane przez wychowanków, pracowników placówki oraz rodziców. (D)	
Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Realizacja tych działań jest monitorowana oraz modyfikowana w razie potrzeby. (D)	
Działania wychowawcze podejmowane w placówce są spójne i odpowiednie do potrzeb wychowanków i sprzyjają kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądaných postaw i zachowań. (D)	

Wychowankowie współpracują ze sobą w miarę swoich możliwości. (D)	
W placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność placówki. (D)	
W placówce ocenia się skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Ocena ta jest uwzględniana przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu kolejnych działań. (B)	
Podejmowane działania zaspakajają potrzeby każdego wychowanka. (B)	✖
Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki. (B)	

Wnioski

1. Placówka realizuje ciekawe rozwiązania dydaktyczno-wychowawcze (w tym projekt "Alfa 4 Plus, spotkania "Społeczności Ośrodka") przyczyniające się do rozwoju wychowanków i uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej jednak działania te, nie mają charakteru nowatorstwa.
2. Nauczyciele podejmują działania dostosowujące proces nabywania przez dzieci wiedzy i umiejętności opisanych w podstawie programowej do rozpoznanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wychowanków, jednak opracowywane w Szkole Podstawowej Specjalnej wchodzącej w skład MOS-u indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne zawierają ogólny plan działań z wychowankiem, w małym stopniu zindywidualizowany.
3. Brak okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniającej ocenę efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, utrudnia modyfikowanie tej pomocy adekwatnie do aktualnych potrzeb i możliwości wychowanka.
4. Proces terapii uczniów ze Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład MOS-u, do której uczęszczają dzieci zagrożone niedostosowaniem społecznym, nie zawsze jest zgodny z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne, gdyż w szkole nie są prowadzone regularne zajęcia socjoterapeutyczne.
5. Ustalenie i konsekwentne egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w placówce, wdrożenie programu edukacyjno-wychowawczego Alfa 4 Plus w szkole, umożliwia wprowadzenie granic i obowiązujących norm zachowania oraz pozytywne dyscyplinowanie uczniów, wpływa na wzmacnianie dobrych postaw uczniów, interioryzację wartości i budowanie szczerych relacji między uczniem i nauczycielem, a w zakresie edukacyjnym nadrobienie zaległości szkolnych i dalszą realizację obowiązku szkolnego.
6. Szkoła podejmuje działania mające na celu eliminowanie niewłaściwych zachowań uczniów, kształtowanie pożądanых postaw, modyfikuje działania wychowawcze, w odpowiedzi na pojawiające się w szkole problemy, które uczą wychowanków odpowiedzialności z własne działania oraz zapewniają im poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Podjęmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki

Poziom spełnienia wymagania: D

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Lublinie nie zawsze podejmuje działania odpowiednie do rodzaju placówki. W Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład MOS-u, do której trafiają dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, trudnościami w uczeniu się i zaburzeniami w funkcjonowaniu społecznym, są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania i socjoterapii

- nie zawsze właściwie organizuje się pomoc psychologiczno-pedagogiczną, w tym m.in. nie prowadzi zajęć socjoterapeutycznych oraz zajęć rozwijających uzdolnienia wychowanków. Podejmowane w placówce działania są monitorowane i w razie potrzeb modyfikowane, jednakże zespoły nauczycieli/wychowawców i specjalistów pracujących z uczniem, nie dokonały w bieżącym roku szkolnym wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia z uwzględnieniem oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi oraz nie dokonały modyfikacji IPET-ów pod kątem zmieniających się potrzeb dziecka. Kadra pedagogiczna Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie podejmuje adekwatne działania wobec poinformowania wychowanków o oczekiwaniach wobec nich, powszechnie umożliwia podopiecznym wpływanie na funkcjonowanie placówki, a także prowadzi działania motywujące i wspierające dzieci i młodzież. Nauczyciele/wychowawcy oraz specjaliści podejmują indywidualizację pracy z wychowankami, jednakże przeprowadzone badanie nie potwierdza jednoznacznie że proces edukacji i terapii uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 jest w pełni dostosowany do zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne.

Placówka spełnia wymaganie na poziomie podstawowym.

Obszar badania: Planowanie działań w placówce odpowiednio do rodzaju

placówki: profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, prozdrowotnych, rekreacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i rewalidacyjnych, w tym wynikających z indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych opracowanych dla wychowanków, służy rozwojowi wychowanków. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany.

Placówka podejmuje działania zmierzające do zaspokajania potrzeb rozwojowych uczniów/ wychowanków, jednak w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie, nie zawsze właściwie organizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

W bieżącym roku szkolnym Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Lublinie, w budynku przy ulicy Zakładowej obejmuje opieką 61 wychowanków. Pięciu podopiecznych pozostaje pod całodobową opieką wychowawczo – terapeutyczną, zaś pozostali (w większości uczęszczając do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu m. Lublin), w Ośrodku korzystają gł. z zajęć specjalistycznych oraz profilaktyczno – wychowawczych. Pod opieką Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie pozostaje również 36 uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 (od 1 września 2012r. wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie, mieszczącej się na ul. Kosmonautów), którzy z wyjątkiem trojga dzieci, nie korzystają z oferty Ośrodka na ul. Zakładowej. Dyrektor i nauczyciele/wychowawcy do potrzeb wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie, zaliczyli m.in. potrzebę: przynależności do grupy, budowania dobrych relacji z innymi (w tym relacji rodzinnych), poznawania norm społecznych, wytyczenia granic zachowania, rozwijania umiejętności społecznych (np. nawiązywania przyjaźni, rozwiązywania konfliktów), zbudowania systemu wartości, doskonalenia umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji oraz radzenia sobie z nimi, uznania, akceptacji, sukcesu, rozwoju osobowego, bycia wysłuchanym, zwierzenia się z problemów, wpływania na rzeczywistość, bezpieczeństwa, uwagi i zainteresowania. Zdaniem dyrektora, cyt. "W sytuacji gdy dziecko nie czuje się bezpiecznie i nie czuje tego, że może rozmawiać z wychowawcą o swoich problemach, to trudno wymagać od niego na tym etapie zaangażowania się w naukę". Dyrektor i nauczyciele/wychowawcy zwrócili też uwagę na potrzeby związane z wyrównywaniem braków edukacyjnych oraz korygowaniem specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia). Respondenci dostrzegają również u wychowanków/uczniów potrzebę: doskonalenia samooceny i autoprezentacji, aktywności fizycznej, rekreacji, zabawy, relaksu, odreagowania napięć i emocji, ukierunkowania w poszukiwaniu drogi zawodowej. W przypadku części wychowanków, również potrzeby bytowe i fizjologiczne oraz doskonalenia umiejętności wykonywania codziennych czynności samoobsługowych.

Do stałych działań prowadzonych w placówce w celu zaspokajania potrzeb wychowanków/uczniów, nauczyciele i dyrektor m.in. zaliczyli:

- budowanie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji, zainteresowania problemami wychowanków, podejmowanie działań dających poczucie przynależności do grupy,
- prowadzenie w Ośrodku przy ul. Zakładowej zajęć socjoterapeutycznych (grupowych i indywidualnych), terapii indywidualnej (np. EEG Biofeedback), rozmów z wychowankami oraz wykorzystywanie codziennych sytuacji do działań socjoterapeutycznych,

- zapewnianie pięciu wychowankom w Ośrodku przy ul. Zakładowej całodobowej opieki wychowawczo-terapeutycznej oraz zorganizowanych spotkań tzw. „Społeczności Ośrodka”, codziennej dwugodzinnej nauki własnej z możliwością uzyskania wsparcia wychowawców, kontrolowanie zeszytów, omawianie trudnych sytuacji szkolnych, umożliwianie wykonywania codziennych czynności samoobsługowych (np. dbania o porządek w pokojach, przygotowywania śniadań i kolacji, prowadzenia ogródka warzywnego),
- umożliwianie wychowankom w Ośrodku przy ul. Zakładowej udziału w zajęciach sportowych (w tym: w zajęciach ogólnorozwojowych, rekreacyjnych na świeżym powietrzu, na siłowni, oraz na pływalni w Szkole Podstawowej nr 23 w Lublinie), udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia (np. kulinarnych, teatralnych) oraz zajęciach profilaktycznych (np. dla dziewcząt „Droga ku dorosłości”),
- prowadzenie w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 zajęć dydaktycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, pomocy w nauce i odrabianiu lekcji (po lekcjach, przez wychowawców z Ośrodka), godzin z wychowawcą o tematyce poświęconej zachowaniu i postawom uczniów, indywidualnych rozmów z uczniem dotyczących postaw i zachowania (w tym w ramach zajęć dodatkowych dla uczniów sprawiających problemy wychowawcze podczas lekcji oraz uchylających się od systematycznej realizacji obowiązku szkolnego), wykorzystywanie codziennych sytuacji do działań socjoterapeutycznych,
- prowadzenie w klasie VI Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 zajęć socjoterapeutycznych (wynikających z ramowych planów nauczania),
- prowadzenie w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56, dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim zajęć rewalidacyjnych,
- prowadzenie w Ośrodku przy ul. Zakładowej, dla wychowanków uczęszczających do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych zajęć wspierających w planowaniu kariery edukacyjnej,
- prowadzenie poradnictwa dla rodziców (w tym dla rodziców, których dzieci eksperymentują z narkotykami, są pod opieką psychiatryczną, ujawniają fobie szkolne).

Dyrektor i nauczyciele/wychowawcy dodali, że od czasu do czasu prowadzą w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, działania takie jak:

- organizowanie wycieczek edukacyjnych (w tym do miejsc upamiętniających wydarzenia historyczne czy związanych z wydarzeniami z czasów II wojny światowej np. na Majdanek),
- umożliwianie uczniom/wychowankom udziału w projekcie „Żołnierze wyklęci”,
- umożliwianie uczniom/wychowankom integracji ze środowiskiem lokalnym (np. poprzez udział w przedstawieniu teatralnym wystawianym podczas lokalnej imprezy kulturalnej, poprzez kolędowanie w domu pomocy społecznej),
- zorganizowanie wyjścia na koncert, wystawę,
- organizowanie konkursów recytatorskich.

Do Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie, uczniowie przyjmowani są na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Dzieci te, z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym zagrożone są niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii. Obowiązujące uregulowania prawne, nakładają na młodzieżowe ośrodki socjoterapii działające

na potrzeby takich właśnie dzieci, zadania służące eliminowaniu przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnym. Zadania te, młodzieżowy ośrodek socjoterapii realizuje poprzez organizowanie zajęć resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych, profilaktyczno-wychowawczych oraz organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Należy podkreślić, że w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie, w II semestrze roku szkolnego 2013/14 pomoc psychologiczno-pedagogiczna organizowana i udzielana była w ograniczonym zakresie. Indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wychowanków zaspokajano w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, porad i konsultacji. Nie prowadzono natomiast zajęć rozwijających uzdolnienia oraz zajęć specjalistycznych, w tym socjoterapeutycznych (poza klasą VI). Prawidłowej pracy w tym zakresie nie sprzyjał brak określenia w IPET-ach formy oraz wymiaru godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane zgodnie przepisami w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej a także uogólnione określenie zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym działań o charakterze socjoterapeutycznym. Nie informowano także pisemnie rodziców, o ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane. Zdaniem nauczycieli/wychowawców wcześniej zajęcia rozwijające uzdolnienia (plastyczne, muzyczne, teatralne, sportowe) były realizowane w ramach "Akademii kreatywności". Z analizy danych zastanych wynika, że w zajęciach nieobowiązkowych w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 w Lublinie uczestniczy 30-40% uczniów. W opinii wychowanków, tym co wyróżnia Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Lublinie, jest: pomoc wychowawców i specjalistów, integracja wychowanków, troska o poprawę zachowania wychowanków i ich otwarcie się. W ocenie podopiecznych, pracownicy placówki są sympatyczni, pomocni i zaangażowani w niesienie pomocy. Wychowankowie twierdzą, że dobrze się czują w placówce oraz że spełnia ona ich oczekiwania.

Obszar badania: Działania realizowane w placówce są monitorowane i w razie potrzeby modyfikowane w celu podniesienia efektywności pracy placówki.

Działania placówki są monitorowane i w razie potrzeb modyfikowane. Zdaniem dyrektora i nauczycieli, proces uczenia się wychowanków oraz proces wychowawczy monitorowane są m.in. poprzez:

- analizę ocen, frekwencji na zajęciach edukacyjnych oraz analizę zeszytów przedmiotowych wychowanków uczęszczających do szkół poza Ośrodkiem,
- ocenienie bieżące i podsumowujące oraz analizę wyników sprawdzianu po klasie szóstej uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie,
- obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z wychowankami,
- obserwację zajęć,
- analizę częstotliwości korzystania przez wychowanków z oferty zajęć dodatkowych oraz specjalistycznych,

- pozyskiwanie informacji zwrotnej od rodziców, a także od podmiotów z którymi współpracuje Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w sprawach wychowanków (w tym np. szkół poza Ośrodkiem do których uczęszczają wychowankowie, kuratorów rodziny, wychowawców z domów dziecka, specjalistów lekarzy),
- analizę dokumentacji dostarczonej przez ucznia/wychowanka,
- analizę punktów uzyskanych/straconych przez ucznia/wychowanka w ramach punktowego systemu oceniania, w tym w Szkole Podstawowej podczas godzin z wychowawcą a także w związku z dokonywaniem oceny zachowania ucznia,
- analizę frekwencji wychowanków korzystających w Ośrodku przy ul. Zakładowej z zajęć specjalistycznych,
- analizę w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wpisów w "zeszycie interwencji", w "zeszytach obserwacji", w "zeszytach spostrzeżeń", zaś w Ośrodku przy ul. Zakładowej w "zeszytach informacji" oraz "zeszytach spotkań z dziećmi",
- analizę dokumentacji przebiegu nauczania,
- analizę sprawozdań nauczycieli, wychowawców i zespołów zadaniowych,
- analizę efektywności systemu punktowego.

Należy zauważyć, że zespoły nauczycieli/wychowawców i specjalistów pracujących z uczniem/wychowankiem nie dokonały w bieżącym roku szkolnym wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia z uwzględnieniem oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi oraz nie dokonały modyfikacji IPET-ów pod kątem zmieniających się potrzeb dziecka. Wskazane przez dyrektora i nauczycieli przykłady modyfikacji działań, podjętych w związku z monitorowaniem procesu uczenia się i procesu wychowawczego, to:

- wprowadzenie w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 w Lublinie, dyżurów wychowawców i specjalistów z Ośrodka przy ulicy Zakładowej,
- zabieganie o większe zaangażowanie rodziców w proces wychowania i kształcenia dzieci (w tym. pisemne zapraszanie rodziców na konsultacje i zebrania, zapraszanie rodziców uczniów sprawiających problemy wychowawcze na zajęcia otwarte w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 w Lublinie),
- włączenie do punktowego systemu oceny zachowania "punktów dodatnich" przeliczanych na "talenty" - szkolną walutę,
- rozszerzenie projektu "Alfa 4 Plus" poprzez wprowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zaburzających proces lekcyjny niewłaściwym zachowaniem oraz dla uczniów uchylających się od systematycznej realizacji obowiązku szkolnego, podczas których uczeń nadrabia treści kształcenia, zapoznaje się z opracowanymi przez wychowawców/specjalistów informacjami dotyczącymi konkretnego niewłaściwego zachowania oraz wypełnia ankietę dotyczącą treści zawartych w opracowanej przez wychowawców/specjalistów informacjami,
- dostosowywanie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zaburzających proces lekcyjny niewłaściwym zachowaniem oraz dla uczniów uchylających się od systematycznej realizacji obowiązku szkolnego do potrzeb uczniów i do konkretnej sytuacji, która miała miejsce podczas lekcji,

- modyfikowanie oferty zajęć, np. wprowadzenie do oferty zajęć Ośrodka przy ul. Zakładowej zajęć teatralnych, konkretnych zajęć sportowych czy ograniczenie w Ośrodku przy ul. Zakładowej zajęć "trening zastępowania agresji" do jednej z dwóch grup socjoterapeutycznych,
- umożliwianie wychowankom kreowania estetyki pomieszczeń Ośrodka w budynku przy ul. Zakładowej poprzez wykonywanie prac plastycznych na ścianach,
- modyfikowanie formy IPET-ów,
- udostępnienie wychowankom Ośrodka w budynku przy ul. Zakładowej konsoli Xbox Kinect,
- wprowadzenie testów diagnozujących poziom wiedzy i umiejętności z języka polskiego, matematyki, historii i przyrody,
- intensyfikacja wykorzystania podczas zajęć dydaktycznych środków multimedialnych, prezentacji multimedialnych i "fiszek informacyjnych",
- zastępowanie "telefonu zaufania" funkcjonującego dotychczas w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, korespondencją elektroniczną,
- udostępnianie w wersji elektronicznej treści socjoterapeutycznych,
- sugerowanie rodzicom konieczności przeprowadzenia u ucznia badań specjalistycznych w kierunku specyficznych trudności w uczeniu się,
- dokonywanie oceny zasadności dalszego pobytu wychowanka w Ośrodku (np. proponowanie umieszczenia wychowanka/ucznia w ośrodku dla osób uzależnionych, w hoteliku funkcjonującym w MOS).

Obszar badania: Wychowankowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania.

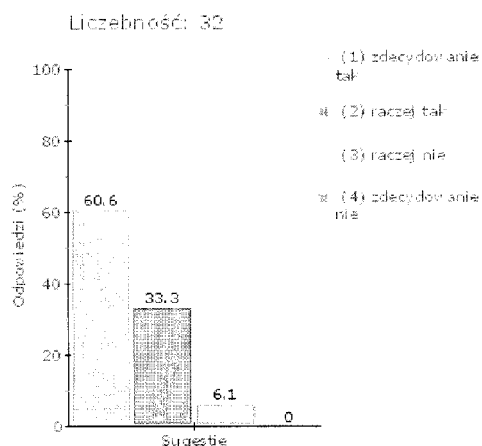
Kadra pedagogiczna Ośrodka podejmuje adekwatne działania wobec skutecznego poinformowania uczniów/wychowanków o oczekiwaniach wobec nich. Uczniowie wiedzą po co się uczą: np. by mieć lepsze wykształcenie, dostać dobrą pracę, radzić sobie w życiu, mieć pieniądze. Wychowankowie są informowani o oczekiwaniach związanych z ich postępowaniem podczas:

- przyjmowania do placówki (w tym w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 podczas zapoznania z obowiązującymi normami i zasadami, ustalenia zasad współpracy, podpisania kontraktu, w Ośrodku przy ul. Zakładowej podczas wyboru przez wychowanka zajęć w których chce uczestniczyć, poinformowania o oczekiwaniach, prawach i obowiązkach, podpisania kontraktu),
- codziennych rozmów podczas tzw. "pobytu próbnego" w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, służących weryfikacji na ile uczeń jest zapoznany z obowiązującymi w szkole wartościami i normami oraz ewentualnej decyzji wychowawcy o zakończeniu lub przedłużeniu okresu "pobytu próbnego",
- realizacji w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 tematyki godzin z wychowawcą oraz lekcji organizacyjnych z poszczególnych przedmiotów,
- współredagowania przez wychowanków objętych całodobową opieką terapeutyczno-wychowawczą celów pobytu w placówce,

- akceptowania przez wychowanków Ośrodka przy ul. Zakładowej indywidualnego programu terapeutyczno-wychowawczego, oraz powoływania się podczas zajęć na cele zapisane w indywidualnym programie terapeutyczno-wychowawczym,
- codziennych kontaktów, w tym przypominania przez kadre obowiązujących zasad i norm oraz odwoływania się do nich, pomocy w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych,
- rozmów interwencyjnych, w tym spotkań z udziałem przedstawicieli podmiotów wspierających wychowanka, podczas których zdaniem nauczycieli cyt. "Artykułowane są jasno oczekiwania wobec wychowanka, przypominane są cele i zobowiązania, które wychowanek podjął".

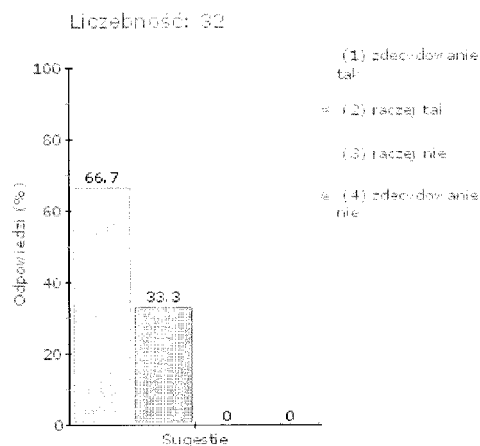
Prawie wszyscy ankietowani uczniowie/wychowankowie poinformowali, że rozmawiają z wychowawcami/nauczycielami o tym, jakie są wobec nich oczekiwania (rys. 1j). Wszyscy deklarują, że wiedzą jak mogą osiągnąć to, czego się od nich oczekuje w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii (rys. 2j) oraz że wśród pracowników placówki są osoby do których mogą się zwrócić o pomoc lub poradę (rys. 3j).

Czy rozmawiasz z wychowawcami o tym, jakie są wobec Ciebie oczekiwania?
KADW

Wykres 1j

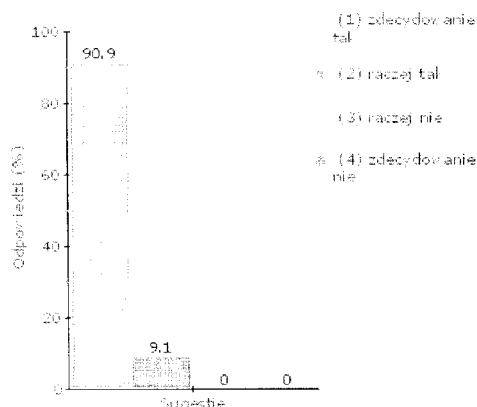
Wiesz, jak możesz osiągnąć to, czego się od Ciebie oczekuje w tej placówce?
KADW

Wykres 2j

Czy wśród pracowników placówki są osoby, do których możesz zwrócić się o pomoc lub poradę? KADW

Liczelnosc: 32

Wykres 3j

Obszar badania: Informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomagają wychowankom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach.

W placówce prowadzone są działania motywujące i wspierające wychowanków. Pracownicy Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie pomagają wychowankom w ich rozwoju poprzez to, że wykazują zrozumienie dla trudnej sytuacji społecznej wychowanków, starają się dostrzec najmniejszą poprawę w nauce i zachowaniu, udzielają informacji zwrotnej dotyczącej tego, co uczeń/wychowanek zrobił dobrze/czego się nauczył oraz nad czym musi pracować, informują o sposobie realizacji indywidualnego programu terapeutyczno-wychowawczego oraz jego modyfikacjach, organizują (w Ośrodku przy ul. Zakładowej) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, wskazują wychowankom uczęszczającym do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych możliwości dalszego kształcenia, uświadamiają czym jest rozwój i jego znaczenie. Aby motywować wychowanków do pracy, nauczyciele/wychowawcy m.in.:

- * zachęcają do realizacji celów współredagowanych przez wychowanka w indywidualnym programie terapeutyczno-wychowawczym,
- * wzmacniają w wychowankach wiarę we własne możliwości uświadamiając im ich mocne strony oraz umożliwiając ich rozwijanie,
- * wzmacniają pozytywnie uczniów/wychowanków,
- * umożliwiają doświadczanie sukcesu poprzez stwarzanie okazji do wystąpień publicznych i udziału w konkursach (plastycznych, recytatorskich).

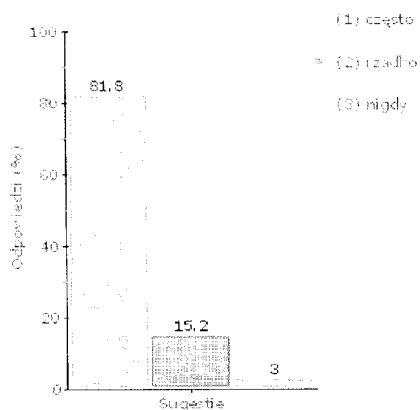
W celu wspierania podopiecznych w pokonywaniu trudności, nauczyciele/wychowawcy m.in.:

- rozmawiają z uczniami/wychowankami,
- wyznaczają granice postępowania, ustalają zasady i normy obowiązujące w placówce,
- prowadzą w Ośrodku przy ul. Zakładowej zajęcia socjoterapeutyczne,
- tworzą sytuacje codzienne sprzyjające socjoterapii,
- umożliwiają uczniom Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład MOS-u ukończenie I i II etapu edukacji, w tym poprzez indywidualne spotkania służące uzupełnieniu braków w wiedzy i umiejętnościach, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, dzielenia sprawdzanego materiału na mniejsze części, dawanie kolejnych szans na poprawę ułatwiają zlikwidowanie deficytów w wiedzy i umiejętnościach opisanych w podstawie programowej,
- rozmawiają z opiekunami uczniów (rodzicami, pracownikami pogotowia opiekuńczego, wychowawcami z domów dziecka, kuratorami rodziny),
- podtrzymują kontakt ze szkołą do której uczęszcza podopieczny Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie oraz wspólnie ustalają plan działań, sposób pracy z wychowankiem,
- nawiązują i podtrzymują kontakt z policją, poradniami, kuratorami sądowymi, szpitalami psychiatrycznymi, ośrodkami dla osób uzależnionych,
- uczestniczą w rozwiązywaniu bieżących konfliktów,
- nie krytykują niewłaściwych zachowań wychowanków lecz starają się wykorzystać je w celu edukacji ucznia/wychowanka (wyjaśniają jak odbierają dane zachowanie, co w związku z nimi czują, wskazują konsekwencje konkretnych niewłaściwych zachowań oraz kroki podejmowane w następstwie danego zachowania),
- sugerują rodzicom/opiekunom wychowanka potrzebę konsultacji ze specjalistą, lekarzem,
- wskazują adresy placówek wspierających wychowanków w pokonywaniu trudności,
- obejmują wychowanków w trudnej sytuacji domowej całodobową opieką terapeutyczno-wychowawczą,
- wychowankom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej ułatwiają pozyskanie wsparcia materialnego (np. wskazują rodzicom możliwości pozyskania wsparcia materialnego, organizują zbiórki odzieży),
- podejmują działania służące doskonaleniu kompetencji wychowawczych rodziców (np. pogadanki poświęcone radzeniu sobie z agresją i emocjami, właściwej postawie opiekuna w sytuacji absencji dziecka na zajęciach),
- doradzają w zakresie rozwiązywania trudnych sytuacji rodzinnych.

Prawie wszyscy ankietowani uczniowie/wychowankowie deklarują, że wychowawcy rozmawiają z nim o tym, jak może radzić sobie z trudnościami (rys. 1j), jak rozwijać zainteresowania (rys. 2j) oraz udzielają wskazówek, które pomagają im się uczyć (rys. 3j). Prawie wszyscy są zdania, że wychowawcom zależy na tym, aby wychowanek dobrze radził sobie w życiu (rys. 4). W opinii wszystkich ankietowanych podopiecznych, wychowawcy rozmawiają z nimi o tym, co im się udaje robić dobrze (ry. 5j).

Jak często wychowawcy rozmawiają z Tobą, o tym, jak możesz radzić sobie z trudnościami? KADW

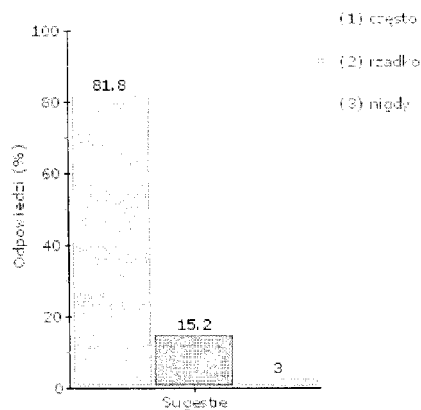
Liczebność: 32

Wykres 1j

Jak często wychowawcy rozmawiają z Tobą, o tym, jak możesz rozwiązywać swoje zainteresowania? KADW

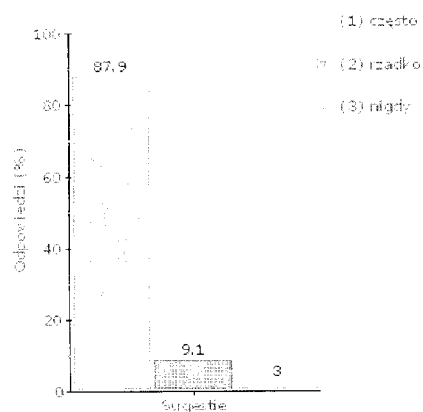
Liczebność: 32

Wykres 2j

Jak często dostajesz wskazówki i porady pomagające Ci się uczyć? KADW

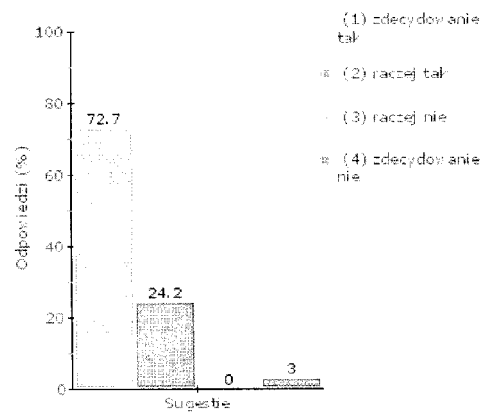
Liczebność: 32

Wykres 3j

Moim wychowawcom zależy na tym, abym dobrze radziła sobie w życiu. KADW

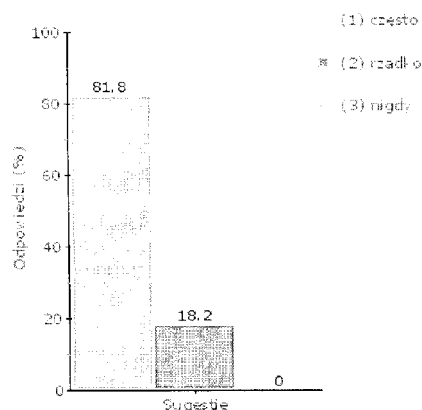
Liczebność: 32

Wykres 4j

Dla często wychowawcy rozmawiają z Tobą o tym, co Ci się udaje robić dobrze? KADW

Liczebność: 32

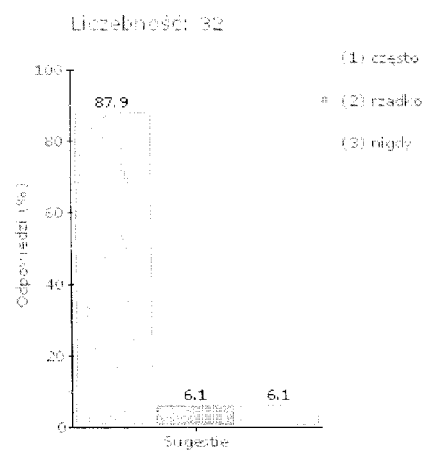

Wykres 5j

Obszar badania: Nauczyciele, wychowawcy i inne osoby realizujące zadania placówki pracują wspólnie z wychowankami, nad doskonaleniem podejmowanych działań, uwzględniając ich możliwości. Wychowankowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

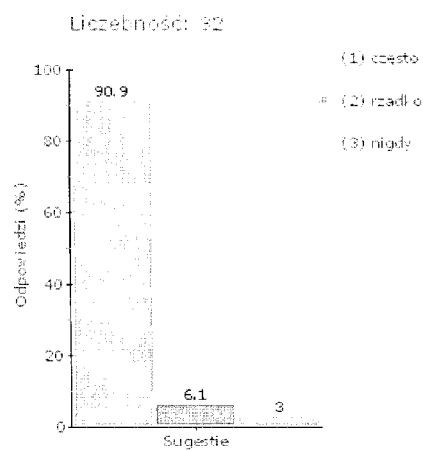
Działania nauczycieli dające uczniom możliwość wpływania na funkcjonowanie placówki mają charakter powszechny. Wychowankowie zadeklarowali, że mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego, w tym przede wszystkim na: atmosferę w grupie, sposób wykonywania obowiązków, wybór zajęć dodatkowych/ofertowych, na to, z kim współpracują przy realizacji różnych zadań (rys. 1w). Nauczyciele dodali, że również na organizację czasu wolnego, na treść indywidualnych programów terapeutyczno-wychowawczych, na inicjowanie konkursów, w sytuacji przekroczenia zachowań regulaminowych na opracowywany "plan naprawczy", na jadłospis w hoteliku, zagospodarowanie terenu wokół Ośrodka przy ul. Zakładowej oraz na zagospodarowanie i wystrój pomieszczeń Ośrodka przy ul. Zakładowej, w tym siłowni, sali terapeutycznej oraz pokoi w hoteliku (rys. 1w). Ponadto zdaniem nauczycieli/wychowawców podopieczni wpływają na tematykę zajęć socjoterapeutycznych realizowanych w Ośrodku przy ul. Zakładowej, na tematykę gazetek oraz sposób rozwiązania sytuacji trudnych wychowawczo. Wychowankowie dodali, że proponują wychowawcom o czym chcą rozmawiać podczas spotkań "Społeczności Ośrodka". Zdecydowana większość ankietowanych wychowanków zadeklarowała, że kadra często zachęcają ich do wymyślenia i realizowania własnych pomysłów (rys. 1j). Z przeprowadzonego badania wynika, że nauczyciele, wychowawcy i inne osoby realizujące zadania placówki planują wspólnie z wychowankami działania, co potwierdzają niemal wszyscy ankietowani wychowankowie (rys 2j). Wskazane przez nauczycieli przykłady podjętych wspólnie z podopiecznymi działań, obrazuje (rys 2o). Większość ankietowanych wychowanków deklaruje, że często rozmawia z nauczycielami/wychowawcami o tym, w jakie sposób się uczy (rys. 3j).

Wychowawcy zachęcają mnie do
wymyślenia i realizowania własnych
pomysłów KADW

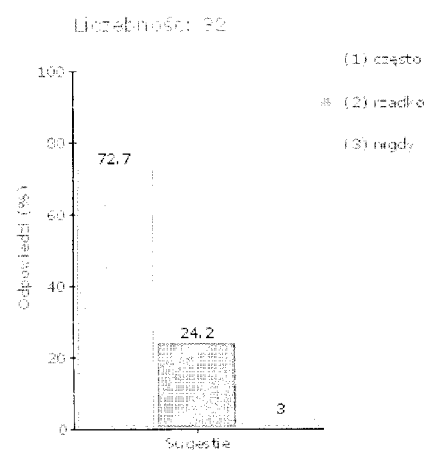
Wykres 1j

Wychowawcy wspólnie z nami planują
jakieś działania KADW

Wykres 2j

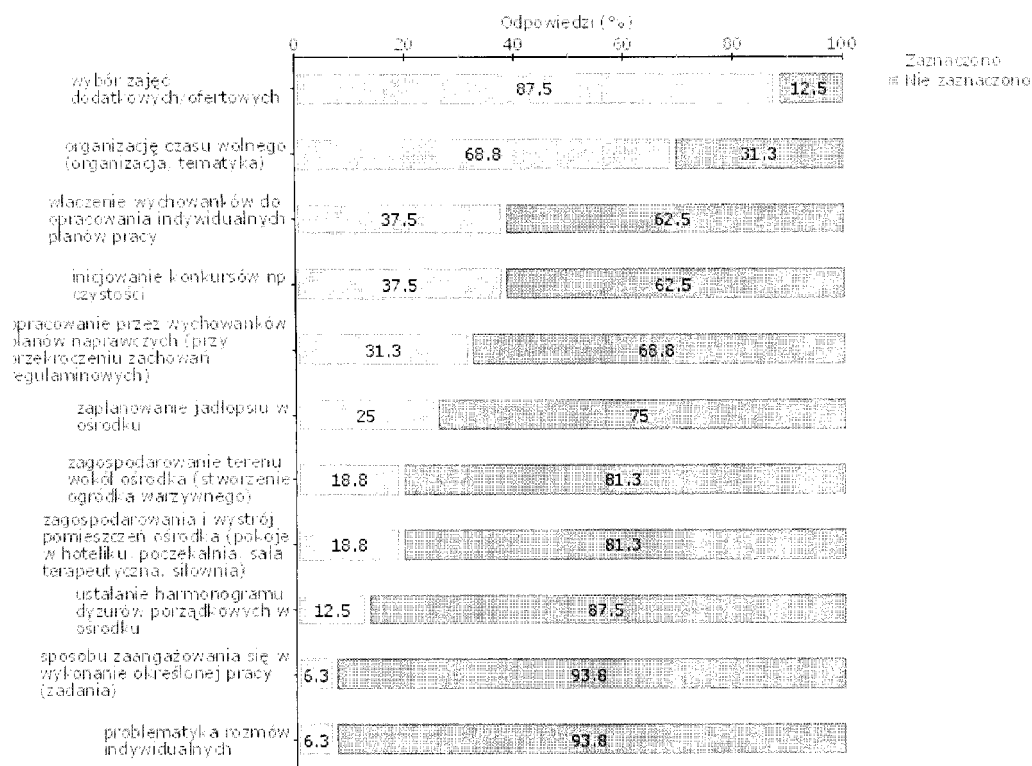
rozmańczasz z nauczycielami wychowawczymi
o tym, w jaki sposób się uczysz KADW

Wykres 3j

inne: jakie? KADII

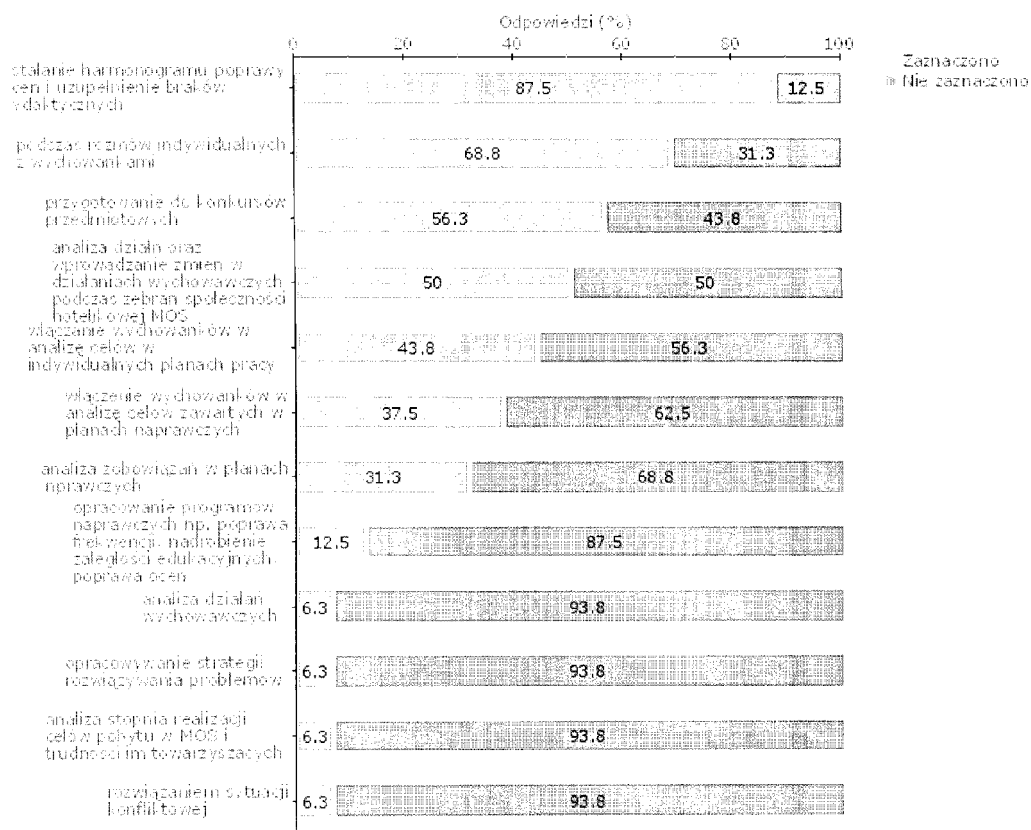
Liczebność: 16

Wykres 1o

Czy nauczyciele współpracują z wychowankami nad doskonaleniem podejmowanych działań? Jeśli tak, proszę podać przykłady wspólnie podjętych działań, KADN

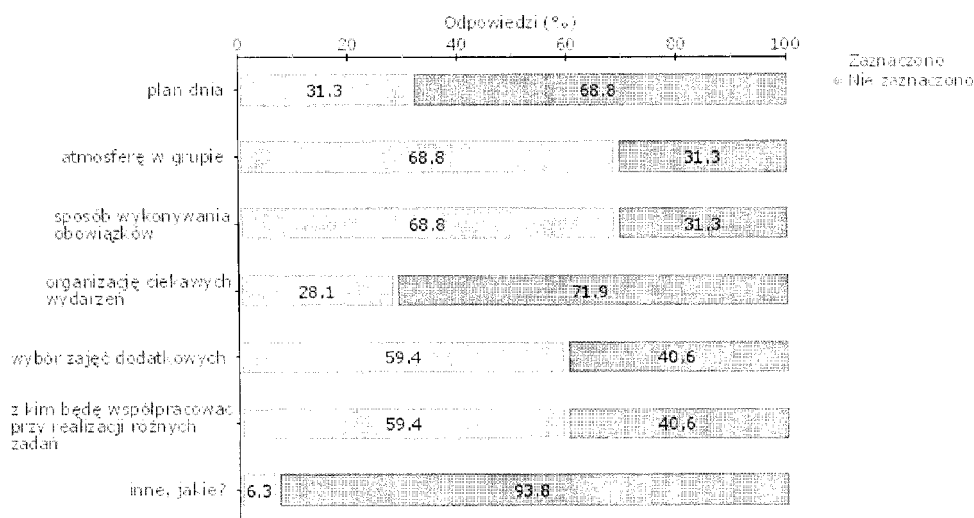
Liczebność: 16

Wykres 2o

Na co tutaj masz wpływ? KADW

Liczebność: 32

Wykres 1w

Obszar badania: W placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka.

W placówce podejmowane są działania indywidualizujące pracę z wychowankami, jednakże nie można jednoznacznie stwierdzić, że proces edukacji i terapii jest dostosowany do potrzeb uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii. Zdaniem nauczycieli/wychowawców indywidualizacja pracy z wychowankami/uczniami polega na:

- realizacji opracowywanego dla każdego wychowanka korzystającego z zajęć specjalistycznych i profilaktyczno-wychowawczych w Ośrodku przy ul. Zakładowej, indywidualnego programu terapeutyczno-wychowawczego (w tym prowadzenie indywidualnych i grupowych zajęć specjalistycznych oraz zajęć wychowawczo-profilaktycznych), dostosowanego do indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień, a także w sytuacji gdy wychowanek posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, uwzględniającego zalecenia zawarte w tych dokumentach,
- modyfikacji pracy z wychowankiem Ośrodka przy ul. Zakładowej, po analizie i ocenie pracy z nim pod kątem efektywności i stopnia realizacji zaplanowanych działań i celów,
- realizacji opracowywanego dla każdego ucznia Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego,

- realizacji w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 (od II semestru roku szkolnego 2013/14) zajęć pozalekcyjnych dla uczniów którzy zaburzają proces lekcyjny niewłaściwym zachowaniem lub uchylają się od systematycznej realizacji obowiązku szkolnego, podczas których nauczyciele/wychowawcy/specjaliści dostosowują działania pod kątem wsparcia ucznia w uzupełnieniu braków w wiedzy i umiejętności oraz prowadzą indywidualne rozmowy z uczniem w celu wsparcia go w rozwiązaniu problemu,
- kierowaniu uczniów/wychowanków na zajęcia logopedyczne do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- dostosowywaniu podczas zajęć dydaktycznych w Szkole Podstawowej Specjalnej tempa pracy, metod pracy, stawianych uczniom zadań do ich potrzeb i możliwości,
- prowadzeniu zajęć dydaktyczno-wyrównawczych pod kątem indywidualnych potrzeb dzieci,
- prowadzeniu zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych.

Zaobserwowane podczas zajęć prowadzonych w placówce przykłady indywidualnego podejścia do uczniów/wychowanków, to m.in: różnicowane motywowanie, wspieranie w razie trudności w wykonywaniu zadań, dostosowywanie tempa pracy, przydzielanie różnicowanych zadań, przydzielanie dodatkowych zadań uczniom którzy pracują szybciej niż pozostali, prowadzenie terapii indywidualnej. Wszyscy ankietowani rodzice mają poczucie, że ich dziecko otrzymuje w placówce indywidualne wsparcie (rys. 1j).

Należy podkreślić, że w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie opracowywane IPET-y uwzględniają w sposób uogólniony elementy określone w § 5 ust 2 rozporządzenia MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach, w tym:

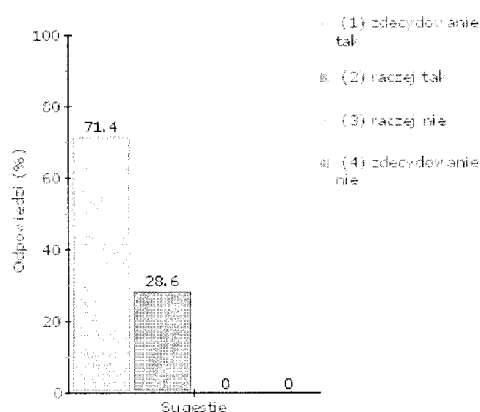
- zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem,
- zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym działania o charakterze socjoterapeutycznym,
- działania wspierające rodziców ucznia oraz w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli (...) oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
- zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań o których mowa w paragrafie 4 ust. 1 cyt. rozporządzenia,
- okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Opracowywane w Szkole IPET-y nie określają form i wymiaru godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, zgodnie z przepisami w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. W związku z powyższym, nie można jednoznacznie stwierdzić, że IPET-y, a tym samym prowadzony w Szkole proces edukacji i terapii uwzględniają zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Tym bardziej, że dla uczniów

Szkoły Podstawowej Specjalnej wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie tj. dzieci z klas I-V, które posiadając orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym, wymagają (zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne) działań o charakterze socjoterapeutycznym - poza rozmowami indywidualnymi oraz zajęciami realizowanymi doraźnie w ramach niektórych zastępstw nauczycielskich, nie są prowadzone regularnie zajęcia socjoterapeutyczne. Ponadto w drugim semestrze roku szkolnego 2013/14 w Szkole zrezygnowano z prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. Warto również dodać, że zespoły nauczycieli/wychowawców i specjalistów pracujących z uczniem nie dokonały w bieżącym roku szkolnym wielospecjalistycznej oceny poziomu jego funkcjonowania z uwzględnieniem oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi oraz nie dokonały modyfikacji IPET-ów pod kątem zmieniających się potrzeb dziecka.

Czy ma Pan i poczucie, że Pana/i
dzieci otrzymuje indywidualne wsparcie?
KADR

Liczebność: 28

Wykres 1j

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej.

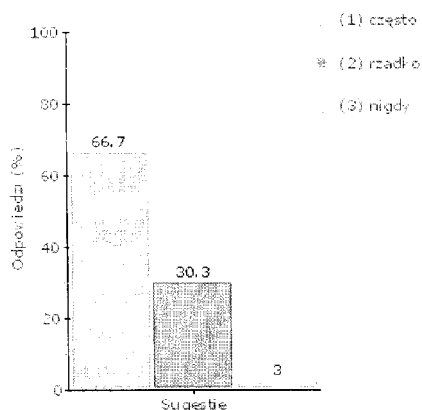
Kadra pedagogiczna powszechnie podejmuje działania umożliwiające wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. W opinii dyrektora i nauczycieli wychowankowie mają możliwość powiązania tego czego uczą się w szkole z wydarzeniami/sytuacjami z życia codziennego oraz powiązania zagadnień poruszanych na różnych różnych przedmiotach dzięki temu, że nauczyciele i wychowawcy m.in.:

- wykorzystują treści z różnych przedmiotów na realizowanych z uczniami zajęciach danego przedmiotu,
- doskonalą umiejętność komunikowania się w mowie i piśmie w języku ojczystym i obcym,
- wykorzystują prezentacje multimedialne podczas lekcji,
- umożliwiają wykonanie prac o charakterze interdyscyplinarnym np. prezentacji multimedialnej, pracy plastycznej o charakterze sakralnym,
- umożliwiają opanowanie/doskonalenie umiejętności korzystania z TIK,
- dbają o wyeliminowanie/złagodzenie zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym i zaburzeń rozwojowych u wychowanków,
- przygotowują uczniów/wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi,
- uczą jak zachowywać się w sytuacjach niebezpiecznych (w jaki sposób wezwać pomoc, jak reagować na zaczepki),
- kształtują umiejętność zachowania się w sytuacjach codziennych (zachowania się przy stole, ekonomicznych zakupów),
- umożliwiają uczniom wychowanie komunikacyjne,
- organizują wycieczki,
- kształtują tolerancję,
- dbają o podtrzymywanie pamięci o ważnych dla Polaków wydarzeniach i rocznicach,
- umożliwiają pielęgnowanie tradycji,
- stwarzają okazje do kształtowania postawy prozdrowotnej, patriotycznej, tolerancji,
- stwarzają okazje do wyrabiania nawyków higieny osobistej, dbania o czystość otoczenia.

Większość ankietowanych uczniów/wychowanków twierdzi, że wychowawcy często pokazują im jak zagadnienia z różnych przedmiotów łączą się ze sobą (rys. 1) oraz pokazują im jak to, czego uczą się w szkole łączy się z codziennym życiem (rys. 2).

Jak często wychowawcy pokazują Ci, jak zagadnienia z różnych przedmiotów łączą się ze sobą KADW

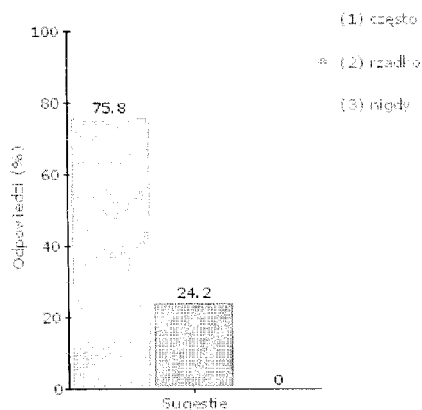
Liczebność: 32

Wykres 1j

Jak często wychowawcy pokazują Ci, jak to, czego uczysz się w szkole łączy się z codziennym życiem KADW

Liczebność: 32

Wykres 2j

Obszar badania: Wychowankowie uczą się od siebie nawzajem.

Nauczyciele/wychowawcy podejmują działania umożliwiające uczniom/wychowankom uczenie się od siebie nawzajem, w tym pożądanym społecznie zachowań, jednakże uczniom Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56, nie zorganizowano grupowych zajęciach socjoterapeutycznych. Z informacji pozyskanych od nauczycieli oraz z obserwacji zajęć w placówce wynika, że wychowankowie uczą się od siebie nawzajem, m.in. poprzez:

- grupowe, wspólne wykonywanie zadań, w tym uczniowie słabsi ze zdolniejszymi,
- słuchanie wzajemnych wypowiedzi, opinii,
- wspólną weryfikację poprawności wykonanych zadań
- obserwowanie prawidłowych zachowań kolegów i naśladowanie ich podczas wykonywania różnych czynności (np. wspólnego mieszkania w hoteliku Ośrodka przy ul. Zakładowej, wspólnego spożywania posiłków, wspólnego wykonywania czynności porządkowych),
- podczas wycieczek i wyjść,
- podczas świadczenia sobie wzajemnej pomocy,
- podczas rozwiązywania konfliktów,
- podczas zajęć.

Należy podkreślić, że w Ośrodku przy ulicy Zakładowej wychowankowie mają możliwość uczenia się od siebie pożądanym społecznie zachowań podczas uczestnictwa w grupowych zajęciach socjoterapeutycznych oraz spotkaniach "Społeczności Ośrodka". Natomiast uczniom Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, poza uczniami klasy VI nie zorganizowano grupowych zajęć

socjoterapeutycznych.

Wymaganie:

Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Poziom spełnienia wymagania: D

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

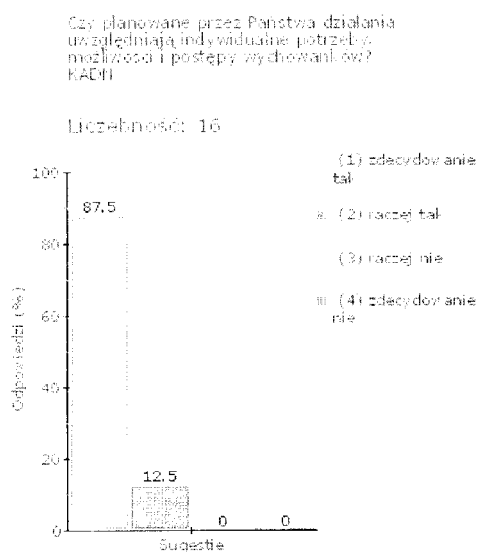
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 56 wchodząca w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii stara się dostosować działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności do rozpoznanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci. Nauczyciele/wychowawcy dobierając metody pracy, na ogół uwzględniają możliwości, potrzeby i predyspozycje uczniów oraz dostosowują treści realizowanych programów do potrzeb dzieci. Procesy lekcyjne realizowane są z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Nabywanie przez uczniów wiedzy i umiejętności jest monitorowane. Placówka wprowadza nowe rozwiązania dydaktyczno-wychowawcze przyczyniające się do rozwoju dzieci i młodzieży, jednak nie noszą one znamion nowatorstwa. Ośrodek pozyskuje informacje o losach absolwentów ale w nikłym stopniu wykorzystuje je do modyfikowania swoich działań.

Placówka spełnia wymaganie na poziomie podstawowym.

Obszar badania: Działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając postępy każdego wychowanka.

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 56 wchodząca w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii stara się dostosować działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności do rozpoznanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci. Z przeprowadzonego badania wynika, że w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 nauczyciele i specjaliści rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów. Zdaniem dyrektora, podstawowym źródłem informacji o uczniu podczas planowania działań służących nabywaniu wiedzy i umiejętności, są informacje zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego (na podstawie którego dzieci przyjmowane są do funkcjonującej w ramach Ośrodka Szkoły Podstawowej Specjalnej). Ponadto w opinii dyrektora, ważnym źródłem informacji o dziecku są dokumenty (w tym opinie i wyniki obserwacji) przekazywane przez szkoły do których wcześniej uczęszczali uczniowie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 w Lublinie lub szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne do których uczęszczają wychowankowie Ośrodka, którzy nie są uczniami Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56. W opinii dyrektora, informacje te są uzupełniane, poszerzane i aktualizowane poprzez wywiady rodzinne (pozyskiwane są informacje dotyczące sytuacji rodzinnej, stanu zdrowia) oraz wymianę informacji z instytucjami współpracującymi w sprawach dziecka, w tym z kuratorami rodziny (pozyskiwane są informacje dotyczące spraw wychowawczych), dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi (pozyskiwane są informacje dotyczące postępów, trudności edukacyjnych, problemów wychowawczych), pracownikami pomocy społecznej, asystentami rodziny (pozyskiwane są informacje dotyczące sytuacji rodzinnej i sytuacji socjalno-bytowej, bezpieczeństwa, patologii w rodzinie), poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, specjalistami prowadzącymi terapię indywidualną,

lekarzami specjalistami, lekarzami rodzinnymi (pozyskiwane są informacje dotyczące stanu ucznia). Na tej podstawie "zespół" który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, opracowuje dla każdego ucznia Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład MOS-u w Lublinie indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. Z analizy danych zastanych wynika, że opracowywane w Szkole IPET-y określają w sposób ogólny plan działań z wychowankiem, w tym zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, tj. dla każdego z przedmiotów określają mocne i słabe strony ucznia oraz "potrzeby wynikające z diagnozy" zawierające uogólnione dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb dziecka. W opinii wszystkich ankietowanych nauczycieli planowane przez nich działania uwzględniają indywidualne potrzeby, możliwości i postępy wychowanków (rys 1j).

Wykres 1j

Obszar badania: Nauczyciele i wychowawcy stosują różnorodne metody pracy, uwzględniając różne możliwości, zdolności i sposoby uczenia się wychowanków

Stosowane przez nauczycieli i wychowawców metody pracy na ogół uwzględniają możliwości, potrzeby i predyspozycje uczniów. Z wywiadu z nauczycielami i obserwacji zajęć wynika, że kadra pedagogiczna w pracy dydaktycznej z uczniami najczęściej stosuje metody pracy, takie jak: pogadanka, dyskusja, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem, metody aktywizujące (drama, burza mózgów, gry dydaktyczne), metody ćwiczeniowe, wyszukiwanie informacji, objaśnianie zagadnień, wizualizację omawianych treści, działania praktyczne. Zdaniem nauczycieli, o doborze metod pracy z uczniami decydują następujące czynniki:

- potrzeby i możliwości uczniów/wychowanków wynikające z diagnozy wstępnej (w tym zaleceń z orzeczeń z wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne, informacje z dokumentów pozyskanych ze szkół i placówek),
- specyfika pracy z uczniem zagrożonym niedostosowaniem społecznym,
- nasilenie problemów i zaburzeń zachowania u uczniów/wychowanków,
- tempo pracy uczniów,
- zaniedbania edukacyjne, braki w wiedzy i umiejętnościach uczniów/wychowanków,
- przyjęte cele edukacyjne i terapeutyczne,
- skuteczność metod,
- wiedza specjalistyczna i doświadczenie nauczycieli/wychowawców,
- uwarunkowania organizacyjne (np. łączone klasy, warunki lokalowe).

Podczas 5/6 obserwowanych zajęć, stosowane przez nauczycieli/wychowawców metody pracy, były adekwatne do potrzeb i możliwości wychowanków. Podczas 1/6 obserwacji, metody pracy nie u wszystkich uczniów powodowały koncentrowanie się na wykonywaniu poleceń nauczyciela i zaplanowanych przez niego działań.

Obszar badania: W szkole funkcjonującej w placówce realizuje się programy nauczania uwzględniające dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne każdego wychowanka, jego możliwości i zdolności

Nauczyciele dostosowują treści realizowanych programów do potrzeb uczniów. Zdaniem dyrektora, realizowane programy nauczania "raczej uwzględniają" dotychczasowe osiągnięcia, możliwości i zdolności uczniów. W opinii nauczycieli, osiągnięcia edukacyjne dzieci i ich trudności uwzględniane są podczas realizacji treści programowych, poprzez:

- indywidualizację pracy z uczniem podczas lekcji pod kątem wyrównywania braków w wiedzy i umiejętnościach, w tym dostosowanie tempa pracy, metod i form pracy,
- prowadzenie zajęć dydaktyczno- wyrównawczych,
- oferowanie indywidualnej pomocy w nauce poza lekcjami,

- nacisk na doskonalenie umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem i wykorzystania wiedzy w praktyce,
- motywowanie uczniów do przystąpienia do sprawdzianu szóstoklasisty,
- docenianie najdrobniejszych sukcesów w celu odbudowywania wiary we własne możliwości,
- włączanie rodziców/opiekunów do efektywnej współpracy, w tym częstsze informowanie o postępach dziecka,
- intensywniejsze angażowanie wychowawców i specjalistów MOS w funkcjonowanie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii (prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami o charakterze socjoterapeutycznym, udzielanie wsparcia w odrabianiu prac domowych),
- zacieśnianie współpracy między pracownikami MOS w zakresie tworzenia IPET-ów.

Należy dodać, że IPET-y określają w sposób ogólny zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana w szkole funkcjonującej w placówce z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

W Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Lublinie, nauczyciele realizują procesy lekcyjne z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. W szkole funkcjonującej w Ośrodku podczas realizacji procesów edukacyjnych zwraca się uwagę na wszystkie elementy podstawy programowej, w tym: cele kształcenia - wymagania ogólne, treści nauczania - wymagania szczegółowe, kompetencje kluczowe - najważniejsze umiejętności zdobywane przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej oraz zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Zdaniem dyrektora i nauczycieli, ograniczeniem w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, są:

- trudności lokalowe (ograniczony dostęp do pracowni komputerowej, brak boiska sportowego, świetlicy, małe sale lekcyjne i mała sala gimnastyczna),
- słabe wyposażenie sal lekcyjnych w środki dydaktyczne, w tym sprzęt multimedialny,
- częsty brak u uczniów podręczników i przyborów szkolnych (najczęściej ze względów finansowych),
- zróżnicowany poziom wiedzy i umiejętności uczniów,
- często bardzo niska motywacja uczniów do nauki,
- częsta absencja uczniów na zajęciach lekcyjnych (nierzadko przy braku współpracy rodziców w zakresie przeciwdziałania jej),
- częsty brak współpracy z rodzicami w pokonywaniu problemów ucznia,
- różnorodne zaburzenia u dzieci (nadpobudliwość, agresja, zaburzenia psychiatryczne, ADHD) oraz nierzadko negatywne skutki przyjmowania leków w przypadku dzieci leczonych,

- duża rotacja uczniów w ciągu roku szkolnego, w tym zauważalnie wyższa liczba uczniów przybywających do szkoły tuż po zakończeniu pierwszego semestru i tuż przed sprawdzianem szóstoklasisty,
- łączenie klas (w opinii dyrektora cyt. "Klasy IV, V, VI chłopcy wspólnie mają wychowanie fizyczne, to są 4 godziny tygodniowo. Do tej pory gdy było po 4 godz. na klasę, to jednak była możliwość upustu energii tych dzieci"),
- różnorodność programów nauczania, które dzieci realizowały w poprzednich szkołach,
- brak możliwości sfinansowania przez rodziców lub duże trudności w pokryciu kosztów wyjść do kina, teatru czy wycieczek.

Obszar badania: Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami. W placówce, odpowiednio do jej specyfiki, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka.

Uczniowie nabywają wiedzę i umiejętności, a proces ten jest monitorowany. Nauczyciele starają się dostosowywać proces lekcyjny do potrzeb i możliwości uczniów (m. in: poprzez dostosowanie tempa pracy, stopnia trudności zadań, przydzielanie dodatkowych zadań), wspierają uczniów w nabywaniu wiedzy i umiejętności (m.in. poprzez: pomoc w prawidłowym wykonaniu zadania, stwarzanie dzieciom okazji do wzajemnej pomocy, wyjaśnianie niezrozumiałych wyrazów w tekście, dostrzeganie najdrobniejszych sukcesów, zrozumiałe tłumaczenie omawianych zagadnień, stawianie pytań w sposób jednoznaczny i zrozumiały, powtarzanie omawianych kwestii). Nauczyciele w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 56 wchodzącej w skład MOS-u w Lublinie, monitorują nabywanie przez uczniów wiedzy i umiejętności w szczególności poprzez: sprawdzanie zrozumienia realizowanych treści oraz poprawności wykonywanych zadań, analizę ocen, analizę wyników sprawdzianu po klasie szóstej oraz pozyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów i rodziców. Należy podkreślić, że "zespoły" prowadzące zajęcia z konkretnym uczniem nie dokonują okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Aby umożliwić uczniom wielokierunkowy rozwój, nauczyciele m.in.: prowadzą zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, organizują wycieczki edukacyjne (np.historyczne), konkursy przedmiotowe, umożliwiają udział w przedsięwzięciach poza placówką, udzielają informacji zwrotnych. W roku szkolnym 2012/13 i w I semestrze roku szkolnego 2013/14, w celu wspierania wielokierunkowego rozwoju dzieci, nauczyciele prowadzili w ramach "Akademii kreatywności" zajęcia rozwijające zainteresowania (muzyczne, plastyczne i teatralne) .

Obszar badania: Placówka podejmuje nowatorskie rozwiązania, innowacje i eksperymenty w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, organizacji nauki, metod pracy i wychowania.

Wprowadzone w placówce nowe rozwiązania w pracy dydaktyczno-wychowawczej wpływają na funkcjonowanie wychowanka w placówce oraz przyczyniają się do jego lepszego rozwoju, ale nie są to działania nowatorskie. Na uwagę zasługuje prowadzona od kilku lat w ośrodku terapia EEG Biofeedback, metoda neuroterapii, która za pomocą oddziaływań psychologicznych pozwala w sposób świadomy kontrolować i wpływać na stan psychofizjologiczny organizmu. Metoda wykorzystuje efekt biologicznego sprzężenia zwrotnego do nauki, wpływania na pracę własnego mózgu, który dzięki treningom pracuje wydajniej i szybciej. Jest efektywną metodą leczenia tych zaburzeń, które wynikają z dysfunkcji pracy mózgu.

Ważnym elementem w pracy wychowawczej z uczniami jest wdrożony w szkole projekt edukacyjno-wychowawczy Alfa 4 Plus, który odpowiada na bieżące problemy w placówce i zawiera konkretne propozycje reagowania w danej sytuacji zachowania się ucznia. Projekt składa się z dwóch etapów: etap I dyscyplinowania wprowadzania norm zachowania w oparciu o 4 wartości: obecność, praca, skupienie, szacunek (wizualizacja wartości i norm szkolnych w postaci tarczy rycerskiej wiszącej w każdej klasie i na korytarzu) oraz etap II polegający na pozytywnym stymulowaniu ucznia oraz nawiązaniu relacji interpersonalnych między uczniem i nauczycielem w oparciu o wartości wewnętrzne. W szkole odchodzi się od czysto behawioralnego pojmowania terminów nagroda i kara, bodźce wzmacniające mogą być dowolne, konsekwencje są czymś naturalnym wynikającym z wydarzenia. Projekt przyjmuje, że sytuacja konfliktu może być sytuacją pozytywną, rozwojową i określa warunki, co zrobić by ta sytuacja była pożądana z punktu wychowawczego, by nie utracić zaufania i możliwości nawiązania bliskich relacji w przyszłości. Nowatorstwem jest wprowadzenia talentów, systemu szkolnej waluty, uczeń otrzymuje punkty dodatnie, które wymienia na talenty, nagradzany jest za postawy, a nie czyny. Za zgromadzone talenty uczniowie mogą kupić sobie nagrodę, w szkolnym sklepiu, gospodarują własnymi środkami.

Nowym rozwiązaniem w szkole, które odpowiada na potrzeby rozwojowe uczniów i wpływa na proces dydaktyczno-wychowawczy, jest wprowadzenie na terenie szkoły dyżurów specjalistów z MOS. Zajęcia dla uczniów prowadzone przez pedagoga, psychologa pomagają realizować podstawę programową, np. gdy dziecko odmawia uczestnictwa w lekcji, sprawia problem edukacyjny lub wychowawczy, na podstawie informacji lub materiałów przekazanych przez nauczyciela prowadzącego lekcję, uczeń pracuje na zajęcia ze specjalistą.

Ważnym elementem w pracy dydaktyczno-wychowawczej, wpływającym na funkcjonowanie uczniów jest również organizowanie wycieczek historycznych, umożliwiających kształtowanie postaw patriotycznych, uczniowie poprzez bezpośredni kontakt z miejscami wydarzeń historycznych poznają historię, a wiedza uczniów po wycieczkach jest sprawdzana w formie quizów, które informują, co dzieci wyniosły z tej wycieczki. Wycieczki są elementem socjoterapii, dzieci doświadczają sytuacji społecznej, współpracy, uczą się zachowania na wycieczce.

W pracy z wychowankami ośrodka ważną rolę odgrywają spotkania społeczności hoteliku, członkowie społeczności podejmują debatę na temat funkcjonowania norm, dyskutują o relacjach między członkami społeczności, wspólnie starają się znaleźć rozwiązanie problemów i dokonywać zmian w celu podniesienia skuteczności oddziaływań.

Obszar badania: Zebrane informacje o losach byłych wychowanków potwierdzają skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.

Ośrodek pozyskuje informacje o losach absolwentów i wykorzystuje je do potwierdzania skuteczności swoich działań. Wszyscy ankietowani nauczyciele wskazali, że wykorzystują informacje na temat losów wychowanków do doskonalenia procesu wychowania (rys.1j). W opinii dyrektora współpraca placówki z byłymi wychowankami polega m.in. na kontynuowaniu udzielania wsparcia, gdy wychowanek już, jako student ma problemy emocjonalne lub problemy rodzinne ze swoimi dziećmi. Absolwenci ośrodka spontanicznie odwiedzają placówkę, polecają ją znajomym, przyprowadzają swoje dzieci na zajęcia do MOS. Byli wychowankowie zapraszani są na zajęcia, spotkania społeczności do ośrodka, wychowawcy stawiają byłych wychowanków za wzór lub przestrozę obecnym podopiecznym. Pracownicy ośrodka kontynuują współpracę z wychowankami poprzez pełnienie funkcji "opiekuna usamodzielnienia", monitorują sytuację wychowanka, jako osoby dorosłej, udzielają wsparcia wychowankom we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, np. w poszukiwaniu pracy. W tym roku placówka założyła stronę na Facebooku, na której dla absolwentów i obecnych wychowanków, co tydzień zamieszczane są treści socjoterapeutyczne. Użytkownicy strony wymieniają się informacjami, co umożliwia pozyskanie danych o wychowankach, monitoring bieżący, co dzieje się w ich życiu, automatycznie powstaje księga kontaktów z wychowankami MOS, ok. 90% obecnych wychowanków jest zalogowanych na tej stronie.

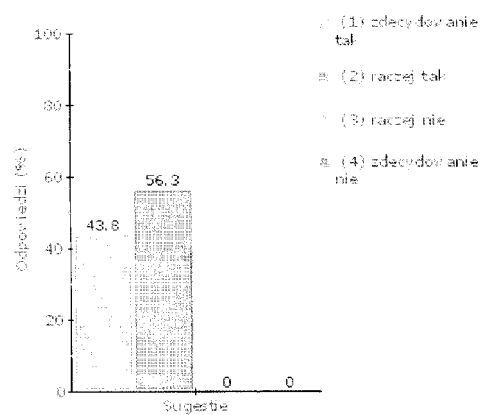
W opinii nauczycieli informacje pozyskiwane od byłych wychowanków potwierdzają skuteczność działań podjętych w placówce. Rozbudowany system wzmocnień pozytywnych, wielokierunkowe oddziaływanie na młodzież w szkole i w ośrodku, praca z rodziną, zajęcia prowadzone w placówce indywidualne lub grupowe są doceniane przez absolwentów ośrodka, wpływają pozytywnie na dalsze funkcjonowanie wychowanka w życiu dorosłym.

Wychowankowie uczestniczący w wywiadzie wskazali, że nauczyciele/wychowawcy opowiadają im o losach absolwentów, wskazują przykłady wychowanków, którzy osiągnęli sukces, studiują, pracują, założyli rodzinę, pokazują również przykłady wychowanków, którzy nie poradzili sobie ze swoimi problemami i są np. w więzieniu, wychowawcy przestrzegają przed wyborem takiej drogi życiowej.

W placówce w niewielkim stopniu wykorzystuje się w procesie planowania działań, informacje na temat losów absolwentów, dotyczące środowiska, w jakim funkcjonuje podopieczny, analizy przebiegu kariery szkolnej wychowanków, przyczyn niepowodzeń, określenie stopnia rozwiązania problemu, sytuacji rodzinnej, informacje, które byłyby podstawą do planowania lub modyfikacji działań wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych w placówce.

Czy wykorzystuje Pani informacje na temat lesów w wychowanków do deskoncentracji procesu wychowania? KADN

Liczność: 16

Wykres 1j

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła podejmuje działania mające na celu zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a obowiązujące w szkole zasady postępowania i współzycia przestrzegane są przez większość uczniów. Wychowawcy i pracownicy placówki współdziałają w uzgadnianiu i egzekwowaniu przyjętych norm i zasad współzycia w placówce, a relacje między członkami społeczności oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Monitorowana jest skuteczność podejmowanych w szkole działań wychowawczych, mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, modyfikację działań wychowawczych są odpowiedzią na pojawiające się w szkole problemy lub zagrożenia. Prowadzone są działania antydyskryminacyjne dostosowane do specyfiki placówki, podnoszące poziom wiedzy wychowanków i wpływające na ich postawy. Działania wychowawcze podejmowane przez placówkę są dostosowane do potrzeb wychowanków, a ocena skuteczności podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych jest podstawą do planowania dalszej pracy placówki oraz doskonalenia pracy z uczniami i wychowankami. Uwzględniając potrzeby wychowanków w szkole podstawowej organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, konsultacje i zajęcia indywidualne z psychologiem lub pedagogiem. W zakresie organizowania zajęć socjoterapeutycznych lub innych zajęć o charakterze terapeutycznym organizowanych, jako zajęć pozalekcyjnych stanowiących formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej, szkoła nie zaspokaja w pełnym zakresie potrzeb uczniów. W placówce stwarza się warunki do współpracy wychowanków i rodziców, którzy w miarę swoich możliwości uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia placówki. Placówka spełnia wymaganie na poziomie średnim.

Obszar badania: Działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Placówka podejmuje działania mające na celu zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Partnerzy szkoły, rodzice, pracownicy niepedagogiczni i wychowankowie (wywiady) postrzegają placówkę jako miejsce bezpieczne. W celu zapewnienia uczniom/wychowankom poczucia bezpieczeństwa w szkole i ośrodku funkcjonuje motywacyjny punktowy system oceniania zachowania, nauczyciele i wychowawcy pełnią dyżury nadzorują zachowania swoich podopiecznych, bezpośrednio reagują i podejmują działania w celu eliminowania zjawisk niepożądanych, teren placówki jest ogrodzony, drzwi wejściowe są zamknięte, nie ma monitoringu, ale wejście do placówki jest pod stałą obserwacją pracowników. W opinii większości rodziców uczestniczących w wywiadzie dzieci czują się w szkole bezpiecznie, zdarzają się incydenty między uczniami i dzieci czują zagrożenie ze strony kolegów, ale po wyjaśnieniu sytuacji wszystko wraca do normy. Do placówki trafiają dzieci z różnymi problemami i z różnych środowisk i ich zachowania często odbiegają od normy, a mała powierzchnia korytarza, sal lekcyjnych utrudnia swobodę poruszania

dziciom, co sprzyja powstawaniu konfliktów.

Partnerzy współpracujących z placówką zwrócili uwagę, że w celu stworzenia bezpiecznych warunków pobytu uczniów w szkole, pracownicy MOS prowadzą w szkole warsztaty z uczniami na temat agresji, rozładowywania napięć, sposobów reagowania na zjawisko przemocy, komunikacji interpersonalnej, kształtowania motywacji do efektywnego uczenia się. W opinii partnerów wychowawcy budują bardzo dobre relacje z uczniami, wspierają uczniów w trudnych sytuacjach życiowych, uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa, przychodzą regularnie na zajęcia do placówki, a systematyczny kontakt specjalistów z ośrodka ze szkołą, dobra współpraca, spójność działań, bieżące informowanie o postępach uczniów, daje poczucie spokoju, harmonii w pracy z uczniem. Rada pedagogiczna szkoły i kadra z ośrodka korzysta ze wsparcia Instytutu Psychologii UMCS w Lublinie, odbywają się szkoleniowe spotkania rad pedagogicznych dotyczące m.in. standardów postępowania w sytuacjach zachowań agresywnych wychowanków, współpracy z rodzicami, rozwiązywania trudnych problemów wychowawczych, błędów wychowawczych nauczycieli i sposobów ich unikania. Partnerzy uczestniczący w wywiadzie podkreślili profesjonalizm kadry, duże zaangażowanie, dyspozycyjność, poświęcenie, umiejętność nawiązania dobrego kontaktu z wychowankami oraz otwartość na współpracę z innymi instytucjami. W opinii respondentów pracownicy MOS nie boją się wyzwań, trudnych przypadków, a przychylna postawa wobec problemu wychowanka i natychmiastowa reakcja pozwala na rozwiązanie wielu problemów podopiecznych. W oparciu o spostrzeżenia z obserwacji zajęć oraz placówki należy stwierdzić, że nauczyciele w trakcie zajęć tworzyli atmosferę zaufania i serdeczności, ciepło zwracali się do uczniów, podkreślali w trakcie wykonywania różnorodnych zadań wiarę w ucznia, w jego własne możliwości, tworzyli warunki bezpiecznej wypowiedzi, możliwość popełnienia błędu, zadawali pytania pomocnicze, pomagali gdy uczeń poprosił o pomoc lub nie potrafił wykonać zadania samodzielnie. W sytuacji wystąpienia niewłaściwych zachowań uczniów, nauczyciele natychmiast reagowali, przypominali o zasadach i wyznaczonych granicach zachowania, dbali o respektowanie zasad przez wychowanków, korygowali niewłaściwe zachowania uczniów. Nie wszyscy uczniowie w czasie zajęć zachowywali się zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole, nie reagowali na polecenia i uwagi nauczyciela, czego konsekwencją był udział uczniów sprawiających problemy w zajęciach dodatkowych po lekcjach.

Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w placówce są uzgodnione i przestrzegane przez wychowanków, pracowników placówki oraz rodziców.

Obowiązujące w szkole zasady postępowania i współżycia przestrzegane są przez większość uczniów. Wychowawcy i pracownicy placówki współdziałają w uzgadnianiu i egzekwowaniu przyjętych norm i zasad współżycia w placówce, a relacje między członkami społeczności oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu. W opinii wychowanków najważniejsze zasady jakie obowiązują w MOS to przede wszystkim: punktualność, dbanie o porządek, przestrzeganie zakazu spożywania używek, kultura osobista, szczerłość i otwartość.

Rodzice wskazali, że są informowani o dłuższym pobycie dziecka w szkole, gdy zostaje po lekcjach na zajęciach dodatkowych, o wprowadzeniu w szkole punktowego systemu oceniania zachowania dzieci, organizacji zajęć dodatkowych prowadzonych w szkole, zasadach uczestnictwa wychowanków w zajęciach w ośrodku. W opinii rodziców nauczyciele poświęcają czas rodzicom na rozmowy, informują telefonicznie o zachwaniu dziecka, jego postępach, a uwagi i prośby rodziców dotyczące ich dzieci są uwzględniane przez nauczycieli. Z wypowiedzi rodziców uczestniczących w wywiadzie wynika, że nie wszyscy rodzice mają poczucie wpływu na zasady obowiązujące w szkole.

Podczas wszystkich obserwowanych zajęć nauczyciele poprzez osobisty przykład kształtowali pożądane społecznie postawy, wspólnie z uczniami dbali o przestrzeganie przyjętych w szkole zasad, a wzajemne relacje

między nauczycielami i wychowankami opierały się na szacunku, zaufaniu i równości.

Uczniowie na większości z obserwowanych zajęć słuchali poleceń nauczyciela, reagowali na uwagi i sugestie dotyczące ich zachowania, byli zaniepokojeni tematem lekcji, prezentowali zachowania zgodne z wymogami przyjętymi na zajęciach lekcyjnych. W sytuacji wystąpienia niewłaściwych zachowań uczniów, nauczyciel natychmiast reagował, przypominał o zasadach i wyznaczonych granicach zachowania, dbał o respektowanie tych zasad przez uczniów, korygował niewłaściwe zachowania uczniów. Zdarzały się przypadki nieprzestrzegania przez uczniów ogólnie przyjętych norm społecznych, respektowania poleceń i ignorowania uwag nauczyciela.

W opinii partnerów uczestniczących w wywiadzie zachowania jakie prezentują uczniowie szkoły i wychowankowie ośrodka świadczą o dobrej i fachowej pracy nauczycieli i pracowników pracujących w MOS. Efektem pracy ośrodka jest to, że uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym, nadpobudliwi z ADHD, z niepełnosprawnością intelektualną, realizują obowiązek szkolny, otrzymują promocje do następnej klasy, kończą szkołę. Uczniowie korzystający z zajęć w MOS pokonują swoje problemy adaptacyjne w szkole, zmieniają swój stosunek do szkoły i nauczycieli, nie dokonują czynów przestępczych, przestrzegają normy społeczne, nawiązują właściwe relacje społeczne, potrafią pokonać swoje dysfunkcje. Respondenci zwrócili uwagę na problem braku zainteresowania niektórych rodziców terapią dzieci, działania ośrodka nie są wspierane przez rodziców, a to utrudnia cały proces wychodzenia dziecka z dysfunkcji.

Obszar badania: Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Realizacja tych działań jest monitorowana oraz modyfikowana w razie potrzeby.

Ośrodek podejmuje działania wychowawcze, mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Monitoruje skuteczność podjętych działań, a w razie potrzeby je modyfikuje. W placówce w celu wzmacniania pożądanego zachowania wychowankowie są chwaleni przez nauczycieli, wychowawców, na forum grupy, do rodziców, za pozytywne zachowania nagradzani są również przez system punktacji. Zgromadzone punkty – talenty wymieniają na „środki płatnicze” przeznaczone na zakup towarów w szkolnym sklepiku. W hoteliku MOS funkcjonujący system punktacji dostosowany jest do możliwości wychowanków i ich potrzeb, w celu poszukiwania najbardziej efektywnego sposobu bodźcowania systemu punktacji tak, aby wzmacniał i nagradzał nie tylko zachowania pozytywne, ale także zachowania pozostające w normie (wychowankowie otrzymują punkty pozytywne za brak w tygodniowym funkcjonowaniu punktów negatywnych, taki sposób oddziaływania pozwala na wdrożenie norm). Wychowankowie nagradzani są za postępy, osiągnięcia, zmiany w swoim zachowaniu poprzez pochwały, nagrody rzeczowe, kreowanie sytuacji, w których wychowanek może doświadczyć sukcesu, rozwinąć odwagę w podejmowaniu działań, realizacji zadań. W celu uzyskania lepszej efektywności wszelkie działania wychowawcze są ustalane wspólnie z nauczycielami i wychowawcami. Wychowawcy omawiają z wychowankami negatywne zachowania, informują o konsekwencjach tych zachowań, negatywne zachowania są odnotowywane w zeszytach uwag, są punktowane. W przypadku częstych przewinień do szkoły wzywani są rodzice lub opiekunowie. W trakcie zajęć uczniowie są uświadamiani o zagrożeniach takich jak alkoholizm, nikotynizm, narkomania czy przemoc. W celu eliminowania zdiagnozowanych zagrożeń placówka współpracuje z rodzicami, kuratorami i opiekunami, ustalane są wspólne działania.

Podczas obserwowanych zajęć zauważono, że nauczyciele wzmacniali pożądanego zachowania dzieci i reagowali na przypadki zachowań niezgodnych z ustalonymi normami jak agresja słowna, popychanie, szarpanie.

Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców pozytywne zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli i wychowawców (rys.1j). Rodzice uczestniczący w wywiadzie wskazali, że ich dzieci były narażone

na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów, które miały miejsce głównie poza placówką, ponadto zwrócili uwagę na niektóre działania wychowawcze w szkole, które budzą ich niepokój.

Według dyrektora i nauczycieli w placówce analiza działań podejmowanych w celu eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań dokonywana jest m.in. poprzez:

- ocenę skuteczności podejmowanych działań, metod i form pracy z uczniem podczas spotkań rady pedagogicznej i zebrań zespołu wychowawczego, konsultacji indywidualnych między nauczycielami i wychowawcami,
- bieżącą obserwację uczniów w czasie lekcji i przerw,
- punktowy system oceniania zachowania, co tygodniowa analiza wpisów oraz wspólna dyskusja z wychowankami na temat pożądanych form zachowania i konsekwencji zachowań niepożądanych,
- badania ankietowe dotyczące poczucia bezpieczeństwa w szkole, prowadzone w ramach ewaluacji wewnętrznej,
- pozyskiwanie informacji i współpracę z kuratorami sądowymi, opiekunami i rodzicami dzieci,
- informacje zwrotne od uczniów i wychowanków, zebrania społeczności wychowanków hoteliku,

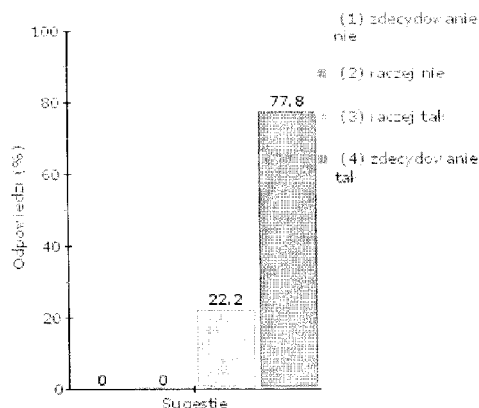
Na skutek prowadzonych analiz pojawiła się potrzeba modyfikacji działań:

- wprowadzenie systemu punktacji i szkolnej waluty, które uwzględniają negatywne i pozytywne zachowania uczniów, program edukacyjno-wychowawczy Alfa 4 Plus,
- wprowadzenie w szkole dyżurów wychowawców MOS, którzy przejmują opiekę nad uczniami stwarzającymi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub zakłócają pożądaną atmosferę skupienia podczas lekcji,
- modyfikacja działań wychowawczo-terapeutycznych określonych w indywidualnych planach pracy z wychowankiem na zajęciach w ośrodku,
- pozyskiwanie do współpracy rodziców, podniesienie frekwencji rodziców i opiekunów prawnych na wywiadówkach dzięki zaproszeniom imiennym,
- poszerzenie oferty programowej w MOS (wyjazdy na basen, zajęcia teatralne, doradztwo zawodowe).

W placówce prowadzone są działania profilaktyczne i wychowawcze w ramach realizacji planu pracy profilaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z młodzieżą skierowaną do MOS z powodu zaburzeń w funkcjonowaniu społeczno-emocjonalnym i trudności w uczeniu się, zagrożoną uzależnieniami i innymi formami niedostosowania społecznego, w placówce prowadzone są specjalistyczne zajęcia terapeutyczne i zajęcia profilaktyczne w zakresie zapobiegania uzależnieniom i przejawom niedostosowania społecznego, zajęcia rozwijające zainteresowania: turystyka i sport, zajęcia kulinarne, zajęcia teatralne, zajęcia muzyczne, warsztaty plastyczne, organizowane są wycieczki historyczne, spotkania w Domu Pomocy Społecznej, organizowana jest pomoc w wyrównywaniu braków szkolnych oraz doskonaleniu umiejętności uczenia się, doradztwo zawodowe. Działania placówki nakierowane są również na współpracę z rodzicami i opiekunami prawnymi podopiecznej młodzieży, szkołami oraz innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się młodzieżą, prowadzone jest: poradnictwo specjalistyczne dla rodziców, terapia rodzinna oraz psychoedukacja rodzin, współpraca z kuratorami sądowymi, bieżące kontakty i spotkania z pedagogami i wychowawcami ze szkół, domu podopiecznych MOS, współpraca z instytucjami zajmującymi się młodzieżą (MONAR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Ośrodek Leczenia Uzależnień, Kuratorium Oświaty, UM Lublin, sąd rodzinny).

Czy Pana/i zdaniem pozytywne zachowania
Pana i dziecka są chwalone przez
nauczycieli/wychowawców? KADR

Liczebność: 28

Wykres 1j

Obszar badania: Działania wychowawcze podejmowane w placówce są spójne i odpowiednie do potrzeb wychowanków i sprzyjają kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądanych postaw i zachowań.

Działania wychowawcze podejmowane przez placówkę są spójne i adekwatne do potrzeb wychowanków. W opinii dyrektora spójność działań gwarantują opracowane i zatwierdzone dokumenty placówki: Statut, Plan Pracy MOS i SP56, Plan Pracy Merytorycznej MOS, Program Wychowawczo – Terapeutyczny, Program Profilaktyczny, Plan Pracy Ośrodka, Program Wychowawczo – Edukacyjny "Alfa 4 Plus" oraz procedury stosowane w sytuacjach kryzysowych w szkole podstawowej. W oparciu o dokumenty szkolne tworzone są klasowe plany wychowawcze, plany zajęć ofertowych, plan pracy zespołu specjalistów.

Spójność działań wychowawczych osiągana jest dzięki spełnianiu określonych warunków:

- wyznaczaniu głównych kierunków działań w zespołach zadaniowych funkcjonujących w szkole,
- wspólnemu analizowaniu i rozwiązywaniu problemów wychowawczych dotyczących uczniów w zespołach klasowych, ustalaniu jednolitych działań wychowawczych wobec uczniów,
- konsekwencji w stosowaniu obowiązujących w szkolnym systemie oceniania kar i nagród,
- propagowaniu i przestrzeganiu wspólnie akceptowanych wzorców, wspólne podejmowanie działań w zakresie profilaktyki, działalności prospołecznej uczniów oraz pedagogizacji rodziców,
- określenie i przestrzeganie procedur postępowania w różnych sytuacjach przez wszystkich członków rady pedagogicznej placówki,
- nawiązaniu współpracy z rodzicami w celu ustalania wspólnej linii postępowania wychowawczego i rozwiązywania zaistniałych problemów, stały kontakt nauczycieli z rodzicami, kuratorami i opiekunami prawnymi zarówno w sprawach wychowawczych jak i stanu zdrowia wychowanków,
- prowadzeniu działań służących podniesieniu wiedzy i kompetencji wychowawczych rodziców poprzez

pedagogizację, spotkania indywidualne specjalistów z rodzicami,

•współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę (MOPR, kuratorzy sądowi i rodzinni, Policja) w celu rozpoznawania sytuacji rodzinnej i życiowej uczniów, współdziałanie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych, materialnych, zdrowotnych ucznia,

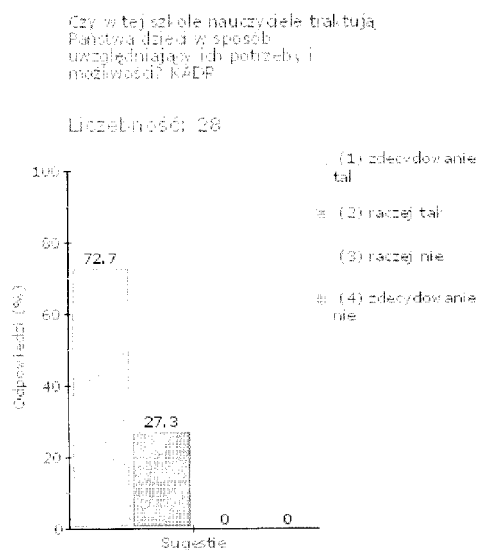
•współdziałanie nauczycieli szkoły i wychowawców hoteliku w organizowaniu imprez i uroczystości.

Nauczyciele dbają o utrzymanie spójności działań wychowawczych poprzez: bieżące konsultacje między pracownikami placówki, konsultacje z dyrektorem, instytucjami współdziałającymi z MOS, zebrania zespołu wychowawczego, prowadzenie zeszytu zebrań społeczności, protokoły zebrań rady pedagogicznej, analizowanie zaleceń zawartych w IPET-ach, spotkania indywidualne i ogólne z rodzicami, przestrzeganie regulaminów obowiązujących w placówce oraz systemu wartości placówki i kodeksu pracowników.

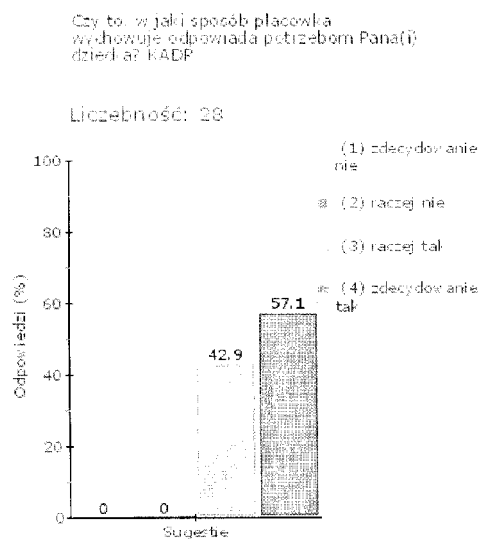
W opinii nauczycieli w utrzymaniu spójności działań wychowawczych trudnością jest zaangażowanie rodziców w pracę terapeutyczną dotyczącą ich dzieci oraz problem w komunikacji między pracownikami szkoły i placówki MOS, pracujących w dwóch budynkach oddalonych od siebie w znacznej odległości.

Zdaniem ankietowanych rodziców nauczyciele traktują ich dzieci w sposób uwzględniający ich potrzeby i możliwości (rys.1), a działania wychowawcze podejmowane w placówce odpowiadają potrzebom ich dzieci (rys. 2j). Rodzice wskazali, że nauczyciele indywidualizują pracę z uczniami, pomagają im w odrabianiu lekcji, organizują zajęcia dodatkowe, dostosowują wymagania, do ich poziomu, prowadzą indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, służą radą i wsparciem, dają uczniom szansę na poprawę, nagradzają ich postępy.

Pracownicy niepedagogiczni wskazali, że w placówce dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów i biorą w nich udział nauczyciele i wychowawcy, natomiast pracownicy niepedagogiczni na bieżąco wymieniają swoje uwagi i spostrzeżenia z nauczycielami o tym, co dobrego i złego wydarzyło się w placówce.

Wykres 1j

Wykres 2j

Obszar badania: Wychowankowie współpracują ze sobą w miarę swoich możliwości.

W placówce stwarza się warunki do współpracy wychowanków. Młodzież uczestnicząca w wywiadzie wskazała, że wspólnie organizuje sobie czas wolny w Ośrodku, razem wychodzą do lasu, parku, na boisko, oglądają telewizję, mieszkańcy hoteliku biorą udział w konkursie na najczystszy pokój, organizują sobie grę na xboxie. Wspólnym przedsięwzięciem wychowanków jest przygotowanie przedstawienia teatralnego pt. „Serce”, które będzie wystawiane w szkole podstawowej.

Nauczyciele do wspólnych działań podejmowanych przez wychowanków zaliczyli również zagospodarowanie siłowni w Ośrodku, terenu wokół budynku, aranżowanie pomieszczeń. Uczniowie wspólnie na zajęciach kulinarnych przygotowują posiłki, wychowankowie hoteliku przygotowują razem kolekcję, robią zakupy artykułów spożywczych. Wychowankowie w Ośrodku wspólnie dbają o porządek na terenie placówki, w pokojach, sprzątają teren wokół budynku, zimą wspólnie odśnieżają. Podczas nauki własnej w Ośrodku wychowankowie pomagają sobie w nauce, na zajęciach lekcyjnych uczniowie pracują w grupach, przygotowują wspólnie projekty i zadania w domu z przyrody, j. polskiego, pracują wspólnie nad inscenizacją wiersza z podziałem na role, pomagają sobie nawzajem w nauce, np. uczeń zdolny pomaga słabszemu w nauce tabliczki mnożenia. Uczniowie wspólnie przygotowują dzień wiosny, ubierają choinkę, razem zdobywają talenty, by wspólnie kupić nagrodę.

Obszar badania: W placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność placówki.

Placówka podejmuje działania antydyskryminacyjne dostosowane do specyfiki szkoły, podnoszące poziom wiedzy uczniów i wpływające na ich postawy. Przykładami prowadzonych w szkole działań w ramach edukacji antydyskryminacyjnej w opinii dyrektora i nauczycieli są m.in:

- realizacja treści w ramach realizacji podstawy programowej (np. religia, j. polski, przedmioty artystyczne), poruszanie tematu dyskryminacji, tolerancji przy okazji omawiania lektu,
- współpraca z Domem Pomocy Społecznej w Lublinie, uwrażliwianie dzieci na osoby niepełnosprawne, starsze (występy artystyczne, wspólne koledowanie, grill, majówka),
- przygotowanie mikołajek dla dzieci z Pogotowia Opiekuńczego,
- spotkania z poetką Alicją Barton na temat tolerancji, szacunku, wrażliwości,
- zajęcia z wychowawcą w klasie IV, V, VI, na temat: "Jesteśmy tolerancyjni",
- wyjścia uczniów na teren obozu, muzeum na Majdanku, ukazanie pogardy nazistów dla człowieka,
- apele w szkole, na których udzielane są nagany uczniom za zachowania dyskryminacyjne wobec kolegów,
- praca indywidualna ucznia z nauczycielem w celu wyrównania braków, która ma wpływ na ograniczenie dyskryminowania uczniów ze względu na deficyty edukacyjne i wychowawcze,
- działania antydyskryminacyjne prowadzone są na bieżąco, w codziennych sytuacjach podczas rozwiązywania problemów, reagowania na niewłaściwe zachowania uczniów, odsyłanie ucznia na indywidualne zajęcia z psychologiem, pedagogiem pełniącym dyżur w szkole,
- zakaz przynoszenia do szkoły telefonów komórkowych,
- punktacja oceniania grupy hotelikowej, regulamin oceny funkcjonowania mieszkańca hoteliku, obejmujący wartości oraz tolerancje,
- włączanie osób wykluczonych (osoby otyłe, mające trudność w nawiązaniu kontaktu) w działania w placówce, które wykazują zaburzenia w zachowaniu i nie potrafią funkcjonować w grupie społecznej, rówieśniczej,
- zajęcia socjoterapeutyczne w Ośrodku (dwie grupy) - określające zasady pracy, tolerancje, otwartość

na drugą osobę oraz zajęcia socjoterapeutyczne w szkole w ramach realizacji podstawy programowej w klasie VI – działania integrujące dzieci.

Obszar badania: W placówce ocenia się skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Ocena ta jest uwzględniana przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu kolejnych działań.

Ocena skuteczności podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych jest podstawą planowania dalszej pracy placówki.

Placówka ocenia skuteczność podejmowanych działań poprzez:

- prowadzenie przez dyrektora nadzoru pedagogicznego – obserwacje lekcji, zajęć socjoterapeutycznych, spotkań społeczności, działań wychowawczych, obserwacje pracy specjalistów przy przyjęciu nowych wychowanków do MOS-u,
- przedstawianie na zebraniach rady pedagogicznej sprawozdań nauczycieli, wychowawców oceniających ogólną sytuację dydaktyczno-wychowawczą i terapeutyczną w placówce, informacje o uczniu jego osiągnięciach i problemach,
- prowadzenie ewaluacji wewnętrznej, analiza podjętych działań, w zakresie respektowania norm i zachowań społecznych w placówce, analiza ankiet rodziców o poczuciu bezpieczeństwa ich dzieci w szkole, formułowanie wniosków, rekomendacji do dalszej pracy, przedstawienie raportu i wniosków z ewaluacji radzie pedagogicznej,
- bieżące ocenianie osiągnięć uczniów, półroczne i roczne diagnozy z poszczególnych przedmiotów i analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego oraz analiza wyników klasyfikacji promocji oraz ocen zachowania,
- wprowadzenie systemu punktacji oceny zachowania uczniów – promowanie wartości, gratyfikacja zachowań, analiza postępów i zmian w zachowaniu uczniów na spotkaniu społeczności i zebraniach zespołu wychowawców,
- zebrania zespołu wychowawczego, bieżąca analiza stopnia realizacji celów zawartych w indywidualnych planach pracy (IPET, IPIW), wymiana informacji o zachowaniu dziecka, zmianach w jego zachowaniu, skuteczności lub nieskuteczności podjętych działań,
- system pracy z grupą wychowanków, opracowanie indywidualnych planów pracy terapeutyczno-wychowawczej, wspólne określanie z wychowankiem celów pracy, form realizacji, które są punktem odniesienia do oceny postępu, autoanaliza dokonywana przez wychowanka, który oceniając swoją pracę odnosi się do realizacji celów,
- wykorzystanie narzędzi do ewaluowania i sprawdzania skuteczności podjętych działań w ośrodku: ankiety – „skala ocen” – jak zmieniło się funkcjonowanie emocjonalno- społeczne dziecka, „skala dotycząca funkcjonowania w szkole”- ankiety dla rodziców i młodzieży na temat zmian w zachowaniu dziecka, system punktacji, pokazujący które sfery funkcjonowania wychowanka są do pracy, a które wymagają włączenia dodatkowych działań,
- analiza informacji od instytucji współpracujących z placówką – kuratorów sądowych, nauczycieli, lekarzy na temat funkcjonowania wychowanków w środowisku szkolnym, rówieśniczym i rodzinnym, jako wskaźnik skuteczności podjętych działań,
- bieżąca analiza wpisów do zeszytów obserwacji, zeszytów interwencji (opis zachowań uczniów, diagnoza problemu, podjęte działania i ich modyfikacja oraz ocena skuteczności podjętych działań),
- zbieranie informacji o wychowankach MOS, śledzenie losów absolwentów,
- pozyskiwanie informacji zwrotnych od wychowanka, rodziców – wywiady, ankiety, analiza informacji o zmianach w zachowaniu dziecka pozytywnych lub negatywnych, ocena skuteczności podjętych działań,

określenie stopnia rozwiązania problemu, kompensacja deficytów, poprawa funkcjonowania w różnych sferach poza ośrodkiem,

- spotkania z rodzicami analiza informacji o osiągnięciach dzieci, o wynikach sprawdzianu, wyciąganie wniosków, pokazanie słabych stron uczniów, na co należy zwrócić uwagę,
- bieżące spotkania, konsultacje nauczycieli i specjalistów, przedstawienie wniosków pracy z uczniem, wymiana informacji, podejmowanie wspólnych działań.

W opinii dyrektora i nauczycieli wyniki prowadzonych analiz są wykorzystywane do doskonalenia dalszej pracy z uczniami i wychowankami w placówce oraz są podstawą do modyfikacji planu oddziaływań terapeutycznych i systemu wzmocnień pozytywnych.

Obszar badania: Podejmowane działania zaspakajają potrzeby każdego wychowanka.

Prowadzone w placówce działania uwzględniają potrzeby wychowanków. Wszyscy ankietowani nauczyciele wskazali, że podejmują w swojej pracy działania uwzględniające indywidualne potrzeby podopiecznych, które dotyczą m.in: sposobów pracy, oferty zajęć, planowania i realizacji zajęć.

W ośrodku uwzględniane są indywidualne potrzeby wychowanków dotyczące obszarów w których stwierdzono deficyty, tzw. obszary problemowe, w których wychowanek doświadcza trudności, indywidualne możliwości wychowanka (intelektualne, społeczne, emocjonalne), motywacji do podjęcia pracy nad sobą, kontroli emocji, zmian zachowań, komunikacji interpersonalnej, współpracy z instytucjami wspomagającymi.

Wychowankowie ośrodka wskazali, że uczestniczą w spotkaniach społeczność hoteliku, zajęciach socjoterapii, zajęciach kulinarnych, sportowych, wyjazdach na basen, zajęciach komputerowych i plastycznych, a w czasie wolnym organizowane są w ośrodku różne wspólne zabawy, które zaspakajają ich potrzeby i zainteresowania.

W szkole podstawowej organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów z problemami poznawczymi, trudnościami w nauce, opóźnieniem szkolnym, zaniedbaniem dydaktycznym. Uczniowie wykazujący niewłaściwe zachowania w szkole, mają problemy z przyswojeniem treści omawianych na lekcji, uczestniczą w konsultacjach indywidualnych z psychologiem lub pedagogiem w szkole. Szkoła nie zaspakaja w pełnym zakresie potrzeb uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne, poprzez organizowanie zajęć socjoterapeutycznych lub innych zajęć o charakterze terapeutycznym organizowanych jako zajęcia pozalekcyjne stanowiące stałą formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Obszar badania: Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki.

Wychowankowie szkoły i ośrodka w miarę swoich możliwości uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia placówki. W opinii nauczycieli i wychowanków, uczniowie mają możliwość zgłaszania swoich postulatów i wniosków dotyczących funkcjonowania placówki. Wychowankowie w Ośrodku uczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących, m.in.: planowania jadłospisu, form spędzania wolnego czasu, wyposażenia siłowni i zagospodarowania terenu wokół budynku, wystroju sal, organizowania wycieczek, wyjazdów na basen. Uczestnicy zajęć w Ośrodku proponują tematykę i formę przebiegu zajęć socjoterapeutycznych według swoich możliwości i potrzeb. Przy przyjęciu do Ośrodka wychowankowie wypełniają ankietę, w której zgłaszają swoje propozycje zajęć, w których chcą uczestniczyć, a które nie są w ofercie placówki. Dyrektor wskazał, że poza działaniami stałymi w szkole w celu zaspokojenia potrzeb uczniów organizowane są wycieczki historyczne związane z ważnymi wydarzeniami, np. Rocznicą Powstania

Styczniowego, Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych, wycieczki szlakiem walk powstańczych, uczniowie brali udział w koncercie "Panny wyklęte". Uczniowie zgłaszają swoje potrzeby związane z emocjami, swoim zachowaniem, gdy nie funkcjonują właściwie, nie potrafią się dostosować, kierowani są na konsultacje medyczne do szpitala, nawiązywany jest kontakt z sądem, przeprowadzane są testy THC na obecność środków uzależniających, organizowane są spotkania interwencyjne w szkole i domu dziecka, prowadzone są badania psychologiczne, konsultacje ze specjalistami. W szkole w miarę potrzeb przesuwane są lekcje i organizowane są inne zajęcia niż zaplanowane, adekwatnie do potrzeb dzieci np. zamiast normalnej lekcji spacer czy pobyt na świeżym powietrzu. W zależności od potrzeb i zainteresowań wychowanków w Ośrodku organizowane są wycieczki, wyjścia, spotkania przy grillu. Uwzględniane są potrzeby wychowanków zgłoszone w ankiecie, wypełnianej przy przyjęciu do Ośrodka, w której wychowankowie wskazują formy spędzania czasu wolnego lub zajęcia dodatkowe, w których chcą uczestniczyć. W szkole organizowane są akademie i uroczystości, wyjścia uczniów do Domu Pomocy Społecznej w Lublinie z programem kolęd, uczniowie biorą udział w konkursach, imprezach poza szkołą np. Feliniada, przedstawieniach teatralnych, akcji ekologicznej "Sprzątanie Świata". W opinii pracowników niepedagogicznych wychowankowie placówki prezentują dojrzałość i odpowiedzialność w podejmowanych działaniach. Można im powierzyć zadania typu skręcenie mebli, czy prace w ogródku, samodzielnie przygotowują posiłki, potrawy, ciasta, pełnią dyżury, pomagają sobie wzajemnie w odrabianiu lekcji, można im powierzyć klucz, przyniesienie dziennika do klasy. Uczniowie występują publicznie w przedstawieniach na uroczystościach na zewnątrz szkoły, samodzielnie wykonują prace plastyczne, na gazetki szkolne, uczestniczą w wycieczkach, dbają o groby żołnierzy na cmentarzu.

Raport sporządzili

- Ewa Podkańska
- Ewa Romaniuk

STARSZY WIZYTA TOR
Ewa Podkańska

STARSZY WIZYTA TOR
Ewa Romaniuk

Kurator Oświaty:

[Signature]

